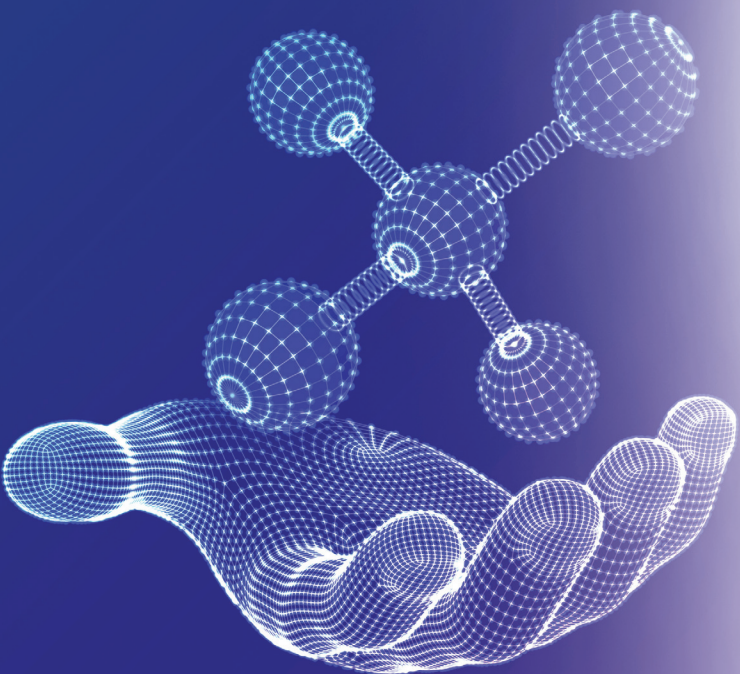

Поздравляем!!!

Уважаемые коллеги, сердечно поздравляю вас с Днем работников науки Казахстана!

Западно-Казахстанский университет им. Утемисова на протяжении столетия является региональным научно-образовательным, информационно-методическим и культурным центром Приуралья.

Подвижнический труд ученых университета - гарант прогрессивного поступательного развития нашего государства.

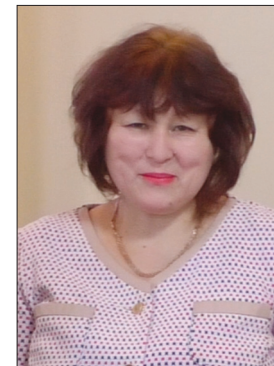
Всем нашим коллегам я желаю научных вершин, результативных и прорывных решений! Здоровья, творческой удачи и благополучия!

С уважением, ректор ЗКУ им.М.Утемисова, профессор, Нурлан СЕРГАЛИЕВ

Құттықтаймыз!

12 сәуір Қазақстан ғылыми қызметкерлер күніне орай М.Өтемісов атындағы БҚУ педагогика факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент **Гүлжан Алғазықызы** мен филология ғылымдарының кандидаты, доцент **Зейнолла Жақсылықұлы** Батыс Қазақстан облысының әкімі Ғ.Есқалиевтің Құрмет грамотасымен марапатталды.

Өріптестерімізді құттықтай отырып, еңбектеріңізге табыс тілейміз!

**День
работников
науки!**

3 стр.

**Ғылыми-әдістемелік
семинардың
кәсіби біліктілікті
арттырудағы рөлі**

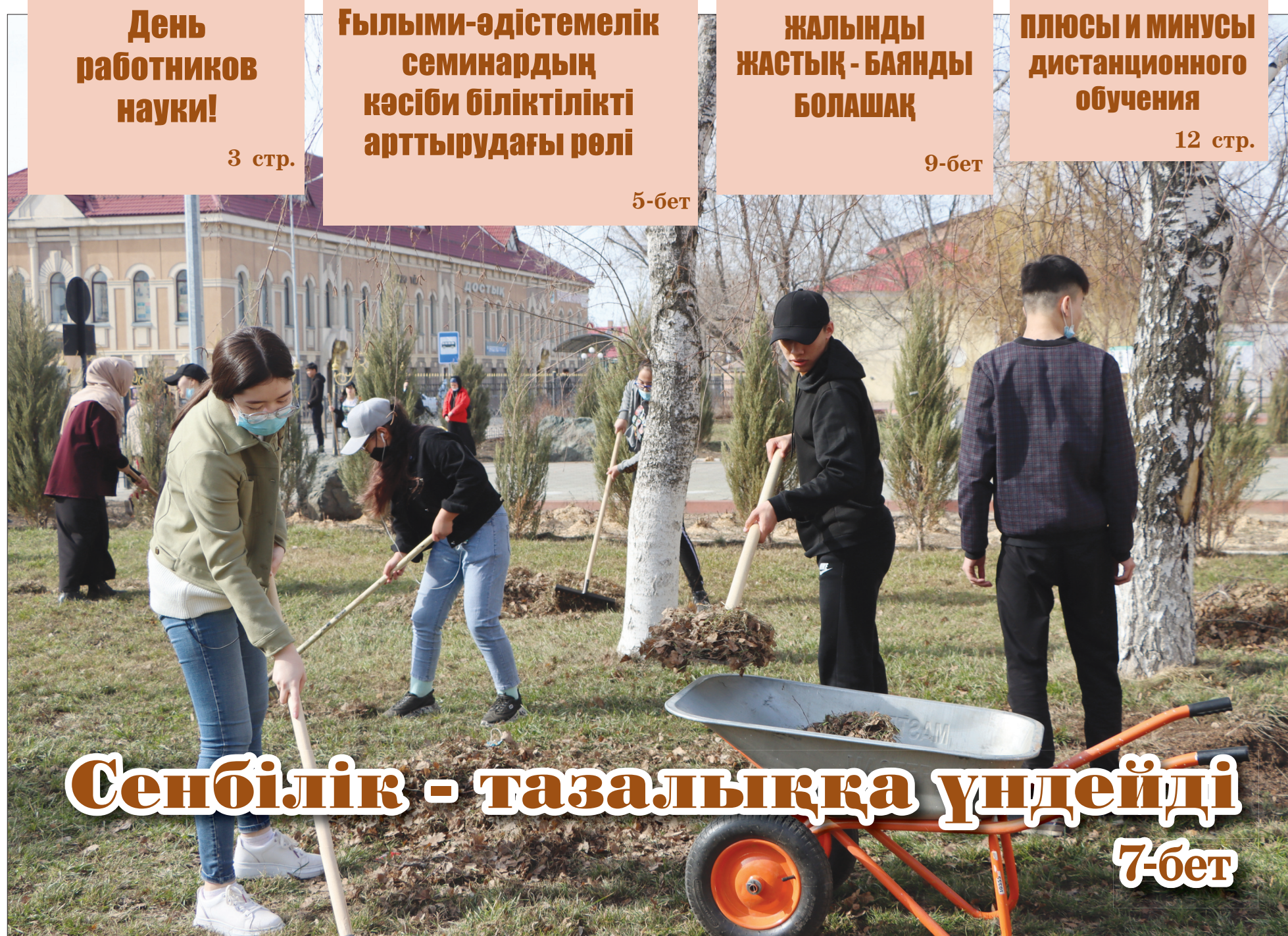
5-бет

**ЖАЛЫНДЫ
ЖАСТЫҚ - БАЯНДЫ
БОЛАШАҚ**

9-бет

**ПЛЮСЫ И МИНУСЫ
дистанционного
обучения**

12 стр.

Сенбілік - тазалыққа үндейді

7-бет

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦИЯ ӨТТІ

13 сәуірде М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде методолог, профессор, педагогика ғылымдарының докторы Әлия Мендешқызы Мұханбетжанованың 70 жылдығына арналған «XXI ҒАСЫРДЫҢ БІЛІМ БЕРУ ПАРАДИГМАСЫ: ЖАҢА ҮРДІСТЕР, ТӘСІЛДЕР МЕН ТЕХНОЛОГИЯЛАР» атты Халықаралық ғылыми-практикалық онлайн-конференция өтті.

Халықаралық ғылыми-практикалық онлайн-конференцияның мақсаты - қазіргі білім беру парадигмасының теориясы мен практикасын, білім беру қоғамдастығының алдында тұрған жаңа сын-қатерлерді талқылау, профессор Ә.Мұханбетжанованың ғылыми мұрасын пайымдау, жүйелеу және жинақталған тәжірибемен, жетістіктермен бөлісу.

Конференция барысында құттықтау сөз сөйлеп баяндама жасағандар қатарында М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің Басқарма

Батыс Қазақстан университетінің Басқарма төрағасының орынбасары – ғылыми жұмыс және халықаралық байланыстар жөніндегі проректор, география ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор Ахмеденов Казымұрат Максұтұлы және PhD докторы, Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің ғылым және халықаралық байланыстар жөніндегі проректоры Батрышев Дидар Ғалымұлы болды. Сонымен қатар, конференцияға шетелдік профессорлар да белсенді түрде қатысып, «Инклюзивті білім беру

төрағасы – ректорының м.а. Серғалиев Нұрлан Хабибуллаұлы, профессор, Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің Басқарма төрағасы – ректор Идрисов Саламат Нұрмұханұлы, профессор, педагогика ғылымдарының докторы, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің профессоры, ХПБҒА академигі Таубаева Шәркүл Таубайқызы, Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университетінің профессоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, ПХҒА академигі Жампеисова Корлан Кабикенқызы, педагогика ғылымдарының докторы, Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің профессоры Барсай Бақыт Телжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ж.Досмұхамедов атындағы Жоғары педагогикалық колледжі директоры Бахышева Светлана Меңдығалиқызы, педагогика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің жастар саясаты және әлеуметтік мәселелер жөніндегі проректоры Қойшығұлова Ляйля Ерболатқызы, М.Өтемісов атындағы

мұғалімдердің кәсіби дамуы мен өзін-өзі дамытуының сынағы ретінде», «Студенттердің денсаулықты сақтау құзыреттілігі жоғары оқу орнында мамандарды даярлау сапасының көрсеткіші ретінде», «Қазіргі білім беру жүйесіндегі акмеологияның болашағы», «Қазақстанның педагогикалық ғылымының даму тарихынан», «ЖОО-да оқытудың цифрлық моделіне профессор оқытушылар құрамын ұйымдастыру және бейімдеу мәселесі» атты тақырыптар бойынша түсіндіріп, баяндама жасады.

Ғылыми-практикалық конференция төрт секциялық бағытта жүргізілді. Атап айтар болсақ, тұлғалық-бағдарлы және құзыреттілік білім берудің әдіснамасы мен әдістері. Профессор Ә.Мұханбетжанованың ғылыми-педагогикалық мұрасы, білім беру мазмұны мен нәтижелерін жобалауда ғылым, білім және практиканы интеграциялау, білім берудегі өзгерістер жағдайында мұғалімнің кәсіби дамуы және өзін-өзі дамыту мәселелері мен перспективалары және қашықтан білім беру технологияларын қолдану педагогикалық және басқару іс-әрекетін цифрлық кеңістікте жетілдіру.

On April 20, 2021, the International Scientific and Practical Conference “Actual problems of training and support of persons with disabilities in the context of digitalization of education” was held, organized by the Faculty of Pedagogy, the Department of Preschool and Primary Education of the NJSC “West Kazakhstan University. M. Utemisova “(Republic of Kazakhstan) together with the Federal State Budgetary Educational Institution of Higher Education” Orenburg State Pedagogical University “(Russian Federation) and the Faculty of Education of Casimir the Great University in Bydgoszcz and the Faculty of Pedagogical Sciences of the University of Lodz (Republic of Poland).

The plenary session of the conference was attended by scientists, teachers of educational institutions of higher and secondary vocational education; defectologists, psychologists, pedagogical workers of general and preschool education; specialists of psychological, medical and pedagogical commissions; parental community.

The purpose of the conference is to disseminate international experience in the use of teaching technologies for persons with disabilities and psychological and pedagogical assistance in the context of digitalization of education.

The international scientific and practical conference “Actual problems of training and support of persons with disabilities in the context of digitalization of education” began with welcoming words by Svetlana Aleksandrovna Aleshina, Rector of the Orenburg State Pedagogical University, Orenburg, Russia and Darisheva Tuymesh Malbagarova, Vice-Rector for Educational Work and social issues “West Kazakhstan University named after M. Utemisova “.

An international scientific and practical conference was held

During the international conference, reports were made by Koroleva Yulia Aleksandrovna (Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Special Psychology of the Federal State Budgetary Educational Institution of Higher Education “OGPU” in Orenburg), Sarsenbaeva Botagoz Ivatovna, (Doctor of Pedagogy, Pedagogical Faculty of the M. Uralsk), Feofanov Vasily Nikolaevich (Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Faculty of Psychology, Russian State Social University, Moscow), Akimova Olga Ilyinichna (Ph.D., teacher-defectologist, School No. 17, Nevsky District, St. Petersburg), Guseva Nadezhda Anatolyevna (Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Pedagogical Faculty of the M.Utemisov ZKU, Uralsk), Joanna Yatkovska (Candidate of Social Sciences, Casimir the Great University in Bydgoszcz, Poland), Alisa Kotlovskaya (Institute of Democracy, St. Bydgoszcz, Poland), Dorota Podgorska-Jachnik (Doctor of Social Sciences, Associate Professor of the University of Lodz and Casimir the Great University in Bydgoszcz, Poland), Slawomir Pasikowski (Doctor of Social Sciences of the University of Lodz), Danyuta Urbaniak-Zajec (Associate Professor of the University of Lodz, Lodz, Poland) and other prominent scientists.

ЖАҢАЛЫҚТАР НОВОСТИ

■ 5 сәуір күні шетел тілдері кафедрасының аға оқытушысы Г.А.Турежанова №2 студенттер үйінде кезекті кезекшілігінде қыз балаларға арнап «Қыз баланың тәрбиесі - ұлттық тәрбие» атты дәріс оқыды. Дәріс қазіргі қоғамда өте өзекті проблема болып табылатын ұлттық генетика, жан сұлулығын қалыптастыру жолдарын көрсету, ар-ұят, адамгершілікті үндеу сынды мәселелерді көтерді. Дәріс соңында сұрақтар қойылып, әр қатысушы өз ойын ортаға салды.

■ Сенбіліктің қоғамның назарын қала көшелерінің тазалығын сақтауға аударып, экологиялық мәдениетті қалыптастыруда маңызы зор. Осы ретте Мәдениет және өнер факультетінің студенттік деканы Бейбітов Айбек бастаған факультеттің белсенді студенттері 8-9 сәуір күндері сенбілік ұйымдастырды. Сенбіліктің басты мақсаты – қаланың көркіне көрік қосу, тазалығы мен экологиялық жағдайын жақсарту.

■ 9 сәуір күні Тарих ,экономика және құқық факультетінің студенттері оқу-ғимаратының ауласында сенбілік ұйымдастырды. Сенбілік кезінде тұрмыстық қалдықтар, қоқыстар жинастырылып, тазартылды.

■ Сәуір айының 13-і күні Мәдениет және өнер факультетінің студенттік деканатының ұйымдастыруымен «Жайдарман» ойыны өткізілген болатын. Мақсаты - студенттердің жаңа қырларын ашу, таланттарды анықтау.

Сайыста төрт команда бақтарын сынады. Нәтижесінде «Айбектің қыздары» үшінші орынды, «МидК қыздары» екінші орынды, ал «Идеал» командасы бірінші орынды қанжығаларына байлады. «Үздік ойыншы» атағын Нұршат Жасқайратұлы иемденді.

■ 12 апреля 2021 года на кафедре правовых дисциплин для учащихся первых курсов была проведена внутренняя офлайн конференция, посвященная Дню науки в РК. Первокурсники, впервые почувствовав ответственность презентации своих докладов в аудитории перед комиссией конференции, отлично справились со своей задачей. На конференции активно обсуждались актуальные вопросы взаимоотношений государства и личности в истории и современности Казахстана.

■ Сәуір айының 15-ші жұлдызында Мәдениет және өнер факультетінің студенттік деканатының ұйымдастыруымен “Өуенді тап” атты музыкалық сайыс өткен болатын.Шара жоғары деңгейде өтті. Нәтижесінде Мидк-11 тобы 1-орынды иемденсе, Дизи-11 тобы 2-орынды, ал Дизи-12 тобы 3-орынды қанжығаларына байлады. Шара ұйымдастырушысы - Ажгерева Балауса.

The lecturer of the Department of Foreign Languages Mukashev Bulat Azhigalievich translated into Russian the reports of scientists from Poland.

At the end of the plenary session of the conference, the Dean of the Faculty of Education Ergalieva Gulzhan Algazievna summed up the results.

O.A.PANISHCHEVA,
Lecturer at the Department of Preschool and Primary Education, Master

День работников науки!

За истинное знание радея
И отдавая пыл ума стране,
Привыкли вы работать за идею,
И потому всегда вам быть в цене:
Живут в согласии голова и руки,
Стабильно выдавая результат...
Позвольте вас поздравить с Днем науки
И пожелать открытий и наград!

Из истории праздника.

12 апреля в Казахстане свой профессиональный праздник – День работников науки – отмечают представители научной среды. Он установлен Указом Президента Республики №164 от 20 октября 2011 года.

Дата празднования выбрана не случайно. Этот день связан с днём рождения человека, стоявшего у истоков организации научной деятельности в Казахстане. Речь идёт об академике К.И. Сатпаеве – первом Президенте

Академии наук Казахской ССР, который возглавил её в 1946 году. Практически всю свою жизнь этот человек посвятил науке и её развитию в родной Республике. Ко дню его рождения и было приурочено празднование Дня работников науки в Казахстане.

Учёный-геолог Каныш Имантаевич Сатпаев (1899–1964) не просто стал первым Президентом Казахской Академии наук, а фактически создал её, потратив немало усилий, добиваясь развития науки через учреждение филиалов Академии наук СССР и научно-исследовательских институтов в Казахстане, и в итоге добился учреждения Академии наук Казахской ССР.

Ғылым саласы қызметкерлері күні қарсаңында М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің филолог магистранттары өзін жүргізетін «Әдебиеттанудың өзекті мәселелері» сабағында М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты директорының ғылыми жұмыстар жөніндегі орынбасары, филология ғылымдарының кандидаты Әлмира Қалимен кездесу өтті. Әдебиетші ғалым апайымыз “Қазіргі әдебиеттану: өзекті мәселелері мен зерттеу стратегиялары» тақырыбында дәрісін оқып, магистранттарымыз қазақ әдебиеттануы саласында жүргізіліп жатқан ғылыми зерттеулер бағытында көкейінде жүрген сауалдарын жолдап, әдеби сұхбатқа ұласқан кеш болды.

ҒЫЛЫМ КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА ҒАЛЫМ ДӘРІСІН ТЫҢДАДЫ

«Қазіргі әдебиеттану: өзекті мәселелері мен зерттеу стратегиялары» тақырыбындағы ғалым дәрісінен магистрант жастар зерттеу стратегиялары ұғымын әр тарапта зерделеуге болатындығын, бұл мәселенің мемлекеттік, ұлттық, халықаралық деңгейлерде пайымдалуына да байланысты екендігін, сонымен бірге зерттеу стратегияларының өзгермелілігі әдіснамалық жаңғыруға да тәуелділігі жөнінде құнды ақпарат алды деп ойлаймыз.

Әлмира Қайыртайқызы соңғы жылдары әлемдік әдебиеттануда пәнаралық зерттеу стратегиялары басымдыққа ие боп жатқаны, ұзақ жылдар бойы тізгінді ұстаған тарихи-типологиялық әдіснама бүгінгі таңда тарихи поэтика мәселелерін зерттеу тұрғысында ғана өнімді екендігін айтып өтті. Әдебиеттанудың заманауи проблемаларын шешудегі транспөндік, мультипөндік, интегративтік бағыттар жаңа зерттеу стратегияларын қалыптастырудың ғылыми парадигмаларын түзуде ерекше рөл атқарып жатқандығы, осы ретте, мысалы, когнитивтік әдебиеттанудың әзірге транспөндік бағыт деңгейіндегі ғылыми мәртебесін атап өтуге болатындығын, жалпы пәнаралық байланыстардың қазіргі сөз өнері жайлы ғылымдағы перспективалы бағыттарға жол ашатын шешуші фактор екені сөзсіз боп отырғандығын нақты тұжырымдармен жеткізді.

Магистранттар кеш барысында М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының әдебиеттануға байланысты, жалпы қазақ әдебиетінің тарихына қатысты қазіргі таңда қандай жобалар жүзеге асырылып жатқанын және алдағы уақытта жарық көретін зерттеу еңбектері туралы мағлұмат алды. Сонымен қатар кездесуде әдебиеттегі когнитологияға жаяндану процесінің әсері, когнитивті әдебиеттану теориясының тарихының қай уақыттан бастау алатындығы, когнитивті әдебиеттану саласының басты миссиясы, когнитивті әдебиеттану саласының қалыптасуына жасанды интеллекттердің әсер ету жағдаяттары, әдебиеттегі концептуалды уақыт ұғымына қатысты ғалымдар пікірлері, когнитивті метафора теориясы, когнитивті поэтика және сын теориялары қазіргі таңда әдебиеттану тұрғысында қаншалықты зерттеліп жатқандығы аясында бірқатар мәселелер бойынша сұрақтарға жауап алып, өз ойларын ортаға салды.

Кеш соңында Әлмира Қайыртайқызы білім алушы жастардың ғылымға деген ынтасына алғысын білдірсе, біз де ғалым еріптесімізді Ғылым күні мерекесімен құттықтап, ғылыми ізденіс жолында табысты боп, ғалымдар мәртебесі асқақ болсын деп тіледік.

Рүмә СҰЛТАНҒАЛИЕВА,
ф.ғ.к., М. Өтемісов атындағы БҚУ
қауымдастырылған профессоры

Без науки нет будущего

Казахстанская правда

12 апреля 2021 года.

БАСПАСӨЗ ХАБАРЛАМАСЫ

М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті «Рухани жаңғыру» институты «Қазақстан халқы Ассамблеясы» кафедрасы

Конференция атауы: «Алаш идеясы: жастардың зияткерлік, рухани-адамгершілік, ғылыми дамуын қамтамасыз етудегі тағылымдылық, танымдық маңыздылығы» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция.

Өтетін уақыты: 12.05.2021 ж. сағ. 11.00. Идентификатор 6923545908, Код 7777

Өтетін орны: М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті Н. Назарбаев даңғылы 162, № 1 ғимарат, 222 аудитория.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласында аталғандай тәуелсіз еліміздің өткені мен бүгіні және келешектегі дамуында ұлттық бірегейлікті сақтаудың орны ерекше көрсетілген.

Алаш идеясы күні бүгінге дейін елім, жерім деп ұлт болашағын ойлаған әрбір қазақ жүрегінің терең түпкірінен орын тепкен. Өйткені Алаш қозғалысы қазақ қауымындағы отаршылдыққа қарсы бағытталған, прогреске ұмтылған жалпыхалықтық демократиялық қозғалыс еді.

Алаш идеясы – қазақ идеясы. «Керегеміз – ағаш, ұранымыз – Алаш» дейтін біз үшін ол әрқашан қазақ идеологиясының темірқазығы болып келді, бола береді де.

Конференцияның негізгі бағыттары:
Алаш идеясы: шетелдік және отандық тарихта зерттелуі

1. Тәуелсіз Қазақстанның дамуындағы Алаш идеясының орны және маңызы.
2. Алаш идеясы және қазақ жастарының құндылықтары.
3. «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясындағы кешенді іс-шаралардың ұйымдастырылуы, тиімділігі.

Қатысушылар: Қазақстан Республикасы ЖОО-ның ғалымдары, ҚХА мүшелері, этномәдени орталықтар, зиялы қауым өкілдері, қоғам белсенділері, БАҚ өкілдері.

Мекен-жайы: БҚО., Орал қаласы, Н. Назарбаев даңғылы, 162 үй.

Жауапты қызметкер: Шайхиев Тұрар Төлегенұлы
Тел.: 8 (7112) 51-37-82
e-mail: ruhanizhangyru_wksu@mail.ru, shaihiiev1972@mail.ru

Grebennikon

Электронная библиотека

ЭБ Grebennikon предлагает удаленный доступ для работы в дистанционном режиме до 30 июня 2021г.

Электронная библиотека Grebennikon – проект Издательского дома «Гребенников», уже более четверти века специализирующегося на выпуске журналов, книг и других информационных продуктов, посвященных теме управления бизнесом, включая такие разделы, как «Менеджмент», «Финансы», «Маркетинг», «Персонал».

По логину / паролю возможно работать с ЭБ Grebennikon удалённо, например, из дома, в том числе можно смотреть / читать статьи, просматривать / слушать видеоматериалы и т. д. Только - режим чтения с экрана / монитора, без возможности копирования, скачивания, распечатки.

Алгоритм работы в ЭБ Grebennikon

- Вначале заходим на <https://grebennikon.ru>.
- Далее в правом верхнем углу выбираем кнопку «ЛОГИН».
- Видим указатели «логин» и «пароль». Вводим логин и пароль.
- Далее, в качестве примера, можно зайти в раздел «Издания», т.е. журналы (в правом верхнем углу - см. ссылку <https://grebennikon.ru/journal.php>).
- Выбираем - опять же, в качестве примера, журнал «Маркетинг и маркетинговые исследования», третий номер за 2019 год (<https://grebennikon.ru/journal-3.html#volume2019-3>).
- Заходим в статью «Изменения устойчивого поведения потребителей» (<https://grebennikon.ru/article-t59y.html>).
- Нажимаем кнопку «читать».
- Можно читать все статьи, все материалы и т. д.
- И так - по каждой статье. Заходим в статью, нажимаем «читать», далее видим, что по каждой статье доступны для прочтения все страницы (то есть - 9 из 9 страниц «читабельны», 10 из 10 страниц «читабельны», 14 из 14 страниц «читабельны» и т. д.).

Для получения удаленного доступа звоните по телефону 8 771 866 99 77, пишите на эл. адрес library@wksu.kz

Задачи методической недели:

- Рассмотрение проблемы совершенствования подготовки квалифицированных специалистов. Обмен опытом разработки и внедрения новых методик обучения и воспитания студентов.

- Повышение квалификации профессорско-преподавательского состава факультета.

- Обмен опытом, передача передового опыта начинающим преподавателям.

- Обсуждение методики применения новых технических средств обучения или их комплексов, организации занятий.

- Ознакомление с новыми, наиболее эффективными методиками и приемами дистанционного обучения, методиками применения различных технических средств обучения.

Методическая неделя началась с открытого занятия старшего преподавателя кафедры физики, магистра Исканиевой А.У., которая провела лекционное занятие для студентов группы Физ/англ-1 по дисциплине «Механика» на тему «Законы движения Ньютона» в режиме офлайн, для дистанционного посещения

естественно-географического факультета по учебной работе Абдырахман А.К. Занятие на тему «Human computer interaction» было проведено на английском языке, были рассмотрены способы взаимодействия человека и компьютера, типы интерфейсов. Следует отметить хорошее владение английским языком студентов Косанова Н., Карагаевой З., Жулкашевой И., подготовивших презентации по теме занятия. По окончании занятия были подведены итоги и состоялось обсуждение результатов занятия, эксперты поделились своими предложениями и рекомендациями по методике проведения занятий на английском языке.

Особый интерес ППС, студентов и магистрантов факультета вызвал семинар «STEM-новый тренд образовательной программы», организованный заведующей кафедрой физики, ст. преподавателем Имангалиевой Б.С. и преподавателем Есенгалиевой А.Н. Семинар проходил в формате онлайн-конференции ZOOM, в нем приняли участие преподаватели факультета, методист учебно-методического отдела Маденова Л.Н., магистранты и студенты. Целью учебно-методического семинара было определение потребности в технологии STEM при

Заведующей кафедрой физики, ст. преподавателем Имангалиевой Б.С. в онлайн формате было проведено занятие для студентов группы Физ-31 по дисциплине «Теория физического эксперимента в школе». Преподаватель познакомила студентов с инструментами, необходимыми для проведения эксперимента в режиме ZOOM-конференции. В начале занятия были обобщены знания студентов по рассматриваемой теории, затем продемонстрировано оборудование, необходимое для эксперимента при определении центра масс физических тел, дано пояснение методики его проведения в школе. Были рассмотрены несколько ситуационных задач в качестве обратной связи, при этом задания были подобраны с учетом того, чтобы студенты могли выполнить его в домашних условиях.

Преподаватель кафедры математики, магистр Узакбаева Г.А. провела практическое занятие в группе МИ – 11 по дисциплине «Алгебра и теория чисел» на тему «Система линейных уравнений». В начале занятия преподавателем было проведено обзорное повторение материала лекции, затем студенты были разделены на три группы: «Крамер», «Гаусс», «Матрица» для решения задач. Каждая группа должна была обосновать предложенные решения. Работа каждой команды была оценена в конце занятия. Метод работы в команде или групповой метод, примененный преподавателем, способствовал активации интереса студентов и эффективному усвоению темы занятия.

В заключении методической недели были проведены: интеллектуальный конкурс «Математик-бизнесмен» среди студентов 1 курса образовательных программ «Математика-физика» и «Математика-информатика» (преподаватели кафедры математики, магистры Узакбаева Г.А. и Н.Б. Жәшім) и мастер-класс «Методы организации обратной связи при дистанционном обучении» (доцент кафедры информатики, к.п.н. Медешова А.Б.).

Целью интеллектуального конкурса «Математик-бизнесмен» было развитие интереса студентов к математике, развитие логики и расширение кругозора. Конкурс включал три этапа: «История математики», «Логические вопросы» и «Подумай и найди». В конкурсе приняли участие 3 группы. В качестве жюри в конкурсе приняли участие преподаватели кафедры математики: заведующая кафедрой Маутеева С.М., доцент, к.ф.н. Жумагалиева А.Е., старшие преподаватели Кадырбаев М.М., Орлова Л.Г., Айтенова Г.М. Конкурс получился очень интересным и увлекательным. Студенты продемонстрировали свою предприимчивость и смекалку. По результатам конкурса дипломом 1 степени награждена группа МИ-11, дипломом 2 степени – группа МФ-13 и дипломом 3 степени – группа МФ-11. Интеллектуальный конкурс «Математик-бизнесмен» завершился награждением студентов.

Особенностью педагогических технологий является опережающий характер их развития по отношению к техническим средствам. Главным моментом в педагогических технологиях дистанционного обучения становится визуализация мысли, информации, знаний, создание новых способов коммуникации между педагогом и обучающимся. Согласно утверждению Бил Гейтса, сила обратной связи велика, так как эта миссия приносит эффективные результаты. Эффективная обратная связь является залогом успешности дистанционного обучения. Целью мастер-класса «Методы организации обратной связи при дистанционном обучении», проведенного доцентом кафедры информатики, к.п.н. Медешовой А.Б., было рассмотрение эффективных Интернет-ресурсов для организации образовательного пространства. Доцент Медешова А.Б. поделилась с участниками мастер класса – преподавателями, магистрантами и студентами опытом использования таких платформ, как LearningApps, Google Jamboard, OnlineTestPad, WhatsApp, Poll Everywhere.

Следует отметить, что в ходе методической недели открытые занятия и мастер-классы были проведены преподавателями факультета по наиболее сложным и недостаточно разработанным в методическом отношении темам. Преподавателями факультета были продемонстрированы образцы организации и методики проведения занятий, методы эффективного использования технических средств обучения, учебно-методические и информационно-методические ресурсы, необходимые для успешной реализации учебного процесса как в офлайн - так и онлайн-режимах, новые информационные технологии и методы их применения в условиях дистанционной формы обучения. Начинающие преподаватели получили помощь в организации и методике проведения занятий, осуществления контроля занятий. Проведенная методическая неделя, безусловно, будет способствовать повышению уровня методической компетентности и дальнейшему совершенствованию профессионального мастерства преподавателей факультета.

Д.Б. АБУЛКАСОВА,
и.о. декана физико-математического факультета,
доцент, к.с.н.

«Современные методы преподавания физики, математики и информатики»

На физико-математическом факультете ЗКУ им.М. Утемисова прошла традиционная методическая неделя на тему «Современные методы преподавания физики, математики и информатики». Цель проведения методической недели - дать возможность преподавателям факультета обменяться накопленным опытом с другими преподавателями, познакомиться с новыми формами, способами и методами работы в условиях дистанционного формата обучения друг у друга и у опытных коллег. В рамках методической недели, согласно утвержденному плану, были проведены открытые лекционные и практические занятия, организованы семинары и мастер-классы.

занятия была организована ZOOM-конференция. Занятие было проведено на английском языке. Лекция была проведена на высоком методическом уровне: для лучшего восприятия студентами материала на английском языке были использованы презентация, Phet Interactive Simulations, виртуальный конструктор, набор устройств для визуального восприятия и изучения физических терминов и законов на английском языке. Объяснение формул и законов сопровождалось использованием доски, акцент делался на физических определениях, значения и перевод отдельных терминов записывались в глоссарий.

Лекционное занятие старшего преподавателя кафедры математики, магистра Айтеновой Г.М. было проведено в онлайн-режиме для студентов групп МФ-23 и МИ/у-23 по дисциплине «Дифференциальные уравнения» на тему «Однородные дифференциальные уравнения первого порядка. Задача Коши». В ходе лекции на конкретных примерах были рассмотрены: отличие однородных дифференциальных уравнений от других типов дифференциальных уравнений, принципы и используемые технические приемы решения однородных уравнений. Преподавателем были продемонстрированы эффективные приемы управления вниманием студентов, стимулирования их активности на занятии.

Преподавателем кафедры информатики, магистром Насыровой Б.С. было проведено открытое занятие по дисциплине «Информационно-коммуникационные технологии» на английском языке для студентов 1 курса образовательной программы Биология-География (группа БГ-11) естественно-географического факультета в офлайн-формате. В качестве экспертов на занятии присутствовали: доцент кафедры информатики, к.с.н. Абулкасова Д.Б., старший преподаватель, магистр Маннапова Т.М., преподаватель кафедры математики, магистр Жәшім Н.Б., а также заместитель декана

реализации образовательных программ и реализации государственной программы «Цифровой Казахстан». На семинаре были рассмотрены история и теории технологии STEM; вопросы, проблемы внедрения технологии STEM в образовательный процесс - отечественный и зарубежный опыт; опыт использования STEM технологии в учебном процессе по образовательным программам кафедры физики.

Образец организации, эффективной методики проведения занятий и использования технических средств обучения в условиях дистанционной формы обучения был продемонстрирован старшим преподавателем кафедры информатики Мухамбетовой Г.Г. на открытой лекции по дисциплине «Язык программирования C#» для студентов групп И-31, ИС-31, ВТиПО-31. На занятии, которое проводилось в режиме онлайн присутствовали заведующая кафедрой информатики Хамзина А.А. и старший преподаватель кафедры Амантурлина Г.К.

В начале лекции, для закрепления материала с целью определения понимания студентами понятия цикла в языке программирования преподавателем, был использован метод ассоциаций.

Для повторения понятия, функций и типов циклов в языке программирования C++, которые они изучали ранее, студенты были разделены для работы в сессионных залах на 6 пар в платформе ZOOM. На работу в паре отводилось 5 минут, после чего каждая пара объединялась в небольшую группу и работала с 3 группами.

После возвращения студентов в общий зал, каждая группа приняла участие в обсуждении темы. В основной части лекции была показана видеолекция по теме «Оператор цикла на языке C# и его виды». В конце занятия студентам было дано задание выполнить Google-тест, который был показан на экране.

Студенты полностью были вовлечены в процесс обучения, цель занятия была достигнута.

Ғылыми-әдістемелік семинардың кәсіби біліктілікті арттырудағы рөлі

Білім беру ұйымдарында оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмыс ғылым мен білімді интеграциялау, оқу және тәрбие процесін қамтамасыз ету және жетілдіру, оқытудың жаңа технологияларын әзірлеу және енгізу, білім беру ұйымдарында және тиісті инфрақұрылымда педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыруды қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады. Мұндай қызметтің бір түрі болып кафедрада жүргізілетін ғылыми-әдістемелік семинар саналады.

Ғылыми-әдістемелік семинар - бұл оқытушылар құрамының әдістемелік деңгейін көтеру және жоғары оқу орнына инновациялық білім беру технологияларын енгізуді жүзеге асыратын әдістемелік жұмыстың негізгі түрі болып табылады.

Информатика кафедрасының ғылыми-әдістемелі семинары шеберлік сағаты, тренинг, дөңгелек үстел т.б. интерактивті формаларда өткізіледі.

Жыл сайын кафедраның ғылыми-әдістемелік семинар жұмысына қаламыздың беделді білім беру ұйымдары мен мектептерінің тәжірибелі мамандары шақырылады. Сонымен қатар, семинарға студенттердің ғылыми ізденісін ұйымдастыру, жаңартылған білім бойынша оқыту т.б. тақырыптық семинарларға кафедра мамандықтарының студенттері де қатыстырылып отырады. Мысалы, “Жаңартылған білім беру жүйесіндегі критериалды бағалау” тақырыбы бойынша өткен ғылыми-әдістемелік семинарға А.Тайманов атындағы №34 мектеп гимназиясының информатика пәнінің тәжірибелі мұғалімі Г.Ш.Мурзағалиева шақырылып, ол 5В011100-Информатика мамандығының бітіруші топ студенттеріне тренинг өткізді. Семинар жаңартылған білім беру бағдарламасы бойынша білім алушыны бағалаудың қазіргі заманғы формалары мен оның тиімділігі туралы тәжірибемен бөлісу мақсатын көздеді. Студенттер бөлім және тоқсандық жиынтық бағалау тапсырмалары бойынша бағалау критерийін анықтау, дескриптор құрастыру сияқты тәжірибелік жұмыстар орындап, “Жаңартылған білімнің теориясы мен технологиясы” пәні бойынша алған теориялық білімдерін мектептік тәжірибемен толықтыруды жүзеге асырды.

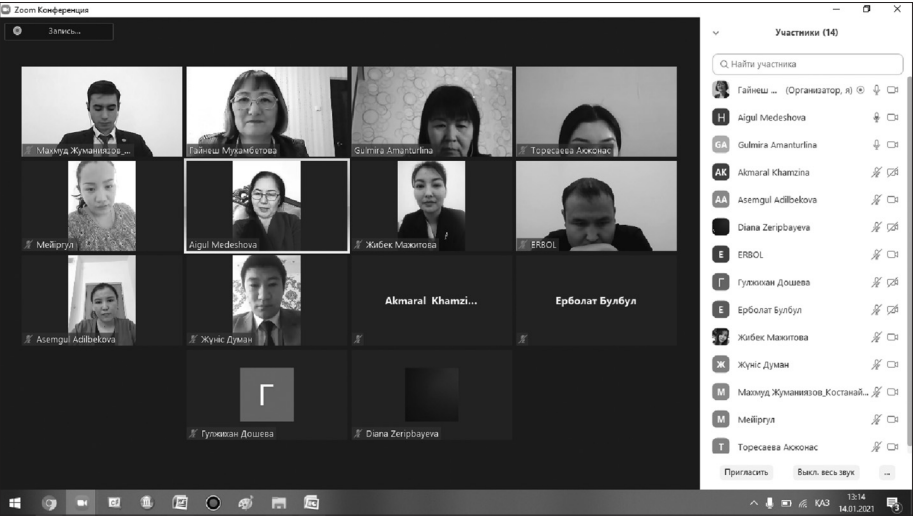
“Студенттердің зерттеу жұмысын ұйымдастыру” тақырыбы бойынша өткен ғылыми-әдістемелік семинарға қаламыздағы Назарбаев зияткерлік мектебінің информатика пәнінің мұғалімі, білім берудегі көшбасшылық ғылым магистрі Г.С.Нагибова қатысты. Бұл семинар педагогикалық бағыттағы информатика мамандығының 3,4-курс студенттерінің Action Research педагогикалық тәсілін қолданып зерттеу жұмысын ұйымдастыру мақсатын көздеді.

Тренинг барысында қатысушылар Action Research, Lesson Study педагогикалық тәсілдер жайында білімдерін тереңдетіп, SMART мақсат қойып үйренді. Зерттеуге қажетті әдебиеттерге шолу және ғылыми мақалалардан алынған үзінділерге талдау жасауға тапсырмалар

беруді цифрландыру бойынша болып жатқан өзгерістер, соның ішінде IT саласындағы соңғы жаңалықтар мен атқарылып жатқан іс-шаралар туралы көкейкесті сұрақтарын қойып, өзара ой бөлісті.

Кафедраның тәжірибелі оқытушылары семинарда оқу үрдісінде қолданылатын жаңа компьютерлік бағдарламалар мен қосымшалар жайында өз тәжірибелерімен әріптестерімен бөлісіп тұрады. Мысалы, кафедраның аға оқытушысы М.М.Иманғалиев “XXI ғасырдағы компьютердің мүмкіндіктері” тақырыбы бойынша тренинг өткізді.

Семинарға қатысушылар компьютерде келесі практикалық жұмыстар

аймағы жайында баяндалып, презентация көрсетілді.

Содан соң, Zoom қосымшасында ішкі топтармен (сессиямен) жұмыс жасау мүмкіндіктері қарастырылып, сессия бөлмелері функциясының студенттермен жұптық жұмыс, топтық жұмыс жасауда ыңғайлы құрал екені айтылды. Айтылған теориялық білім практикамен ұштасып, жүргізуші семинарға қатысушыларды топқа бөліп, әр топ талқылау сұрақтарымен жұмыс жасады.

Кафедра оқытушылары арасында өткізілген мұндай өзекті тақырыптағы, мол тәжірибемен жинақталған шеберлік сабақта-

рында алған практикалық білімін кафедра оқытушылары студенттерге қашықтан және дәстүрлі формада білім беруде әр сабақтарында қолданып келеді.

Кафедра оқытушылары өз кәсіби біліктілігін дамытумен қатар, кафедраның түлектерінің маман болып қалыптасуына да әдістемелік көмек көрсетуде. Осы мақсатта осы жылдың қаңтар айында кафедраның ғылыми-әдістемелік семинар аясында “Түлектердің әдістемелік қалыптасуындағы проблемалар мен ұсыныстар” атты дөңгелек үстел шарасы Zoom платформасында онлайн форматта өткізілді. Онлайн кездесу шарасына педагогикалық информатика мамандығын 2018, 2019 және 2020 жылы бітірген түлектер және осы мамандық бойынша білім алып жатқан 4-курс студенттері қатысты. Түлектер Алматы, Нұр-Сұлтан, Ақтау, Қызылорда, Атырау, Қостанай қалалары мен облыстарында лицей, гимназия және жалпы орта білім беретін мектептерде информатика пәні мұғалімі болып қызмет атқарады.

Түлектер маман болып әдістемелік қалыптасуындағы проблемаларын ортаға салып, мектеп бағдарламасына жаңадан енгізілген «Python бағдарламалау тілі», «Робототехника» пәндерін тереңдетіп оқыту, бағдарламалау тілінен олимпиадаға дайындау, смартфондарға арналған қосымшалар құрастыруға көбірек көңіл бөлінсе деген ұсыныстарын айтты. Сонымен қатар, төменгі курстарда өкізілетін педагогикалық сараман сағатын көбейтіп, оқушылармен тығыз жұмыс жасауды 2,3-курстан бастаса деген өз ойларын жеткізді. Бұл семинар бойынша айтылған ұсыныстар алдағы уақытта кафедра жұмысын жоспарлауда ескерілетін болады.

Сонымен қатар, кафедра оқытушылары семинарда білімді жетілдіру курстары бойынша ақпараттық есеп беріп, курста оқыған материалдар бойынша да тәжірибемен бөлісіп отырады.

Семинар жұмысы бойынша қабылданған ұсыныстар мен шешімдер кафедра жұмысын жоспарлауда ескеріліп, озық тәжірибе күнделікті білім беру үрдісінде өз қолданысын тауып отырады.

Қорыта айтқанда, ғылыми-әдістемелік семинар жұмысының кафедра оқытушыларының кәсіби-әдістемелік құзыреттіліктерін дамытып, олардың кәсіби біліктілігі мен шеберлігін арттыруда атқаратын рөлінің зор екендігі сөзсіз.

Ғ.Г.МУХАМБЕТОВА,
Информатика кафедрасының ғылыми-әдістемелік семинар жетекшісі

орындады.

Семинар соңында семинарға қатысушылар зерттеудің алғашқы циклін жүзеге асырып, нәтижелермен бөлісу үшін Edmodo.com сайтына тіркелді.

“Білім беруді цифрландыру” тақырыбы бойынша өткізілген семинарға «Өрлеу» біліктілікті арттыру ұлттық орталығы» акционерлік қоғамының филиалы БҚО облысы бойынша педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру институтының инновациялық технологиялар және ғылыми жаратылыстану пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының аға оқытушысы А.Ж.Абдрахманова шақырылды. Ол еліміздің Тұңғыш Елбасы Н.Назарбаевтың 2017 жылғы «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» Қазақстан халқына жолдауы негізіндегі «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы аясында БҚО ПҚ біліктілікті арттыру институтында атқарылып жатқан жұмыстармен таныстыра отырып, келесі бағыттарға қысқаша тоқталып өтті:

- BilimmediaGroup;
 - e.Gov – электрондық үкімет;
 - Kundelik;
 - blended learning – аралас оқыту;
 - «Робототехника негіздері» курсы;
 - «Қашықтық курстары» жобасы;
 - «Математика оқулығы» жобасы;
 - «Сабақ жоспары» жобасы;
 - Әдістемелік құралдар;
 - Google-дағы электрондық құжат айналымы.
- Семинар соңында оған қатысушылар елімізде білім

орындады:

- BIOS-қа кіру;
- BIOS-та компьютер құрылғыларын басқару;
- BootSpeed.exe программасы арқылы компьютерді артық ақпараттан тазарту, дефрагментациялау;
- MiniTool Partition Wizard Home Edition v 7.0 программасы арқылы қатты дискіні бірнеше логикалық бөліктерге бөлу.

Бүкіл әлемде орын алған жағдайға сәйкес қашықтан білім беру режиміне көшуге байланысты кафедраның ғылыми-әдістемелік семинарында студенттерді қашықтан оқытуда қолданылып жүрген әртүрлі платформалар мен педагогикалық әдіс-тәсілдерді қолдану тәжірибесімен бөлісу шараларын өткізу жоспарланды. Осы мақсатта 2020 жылдың қазан айында кафедра доценті, п.ғ.к. А.Б.Медешова “Қашықтан оқыту модельдері” тақырыбы бойынша ғылыми-әдістемелік семинарының кезекті отырысын шеберлік сағаты формасында Zoom платформасында онлайн режимде өткізді.

Ол семинар барысында қашықтан оқытудың мәселелері және оны шешудің жолдары жайында теориялық түрде тоқтала келіп, өз тәжірибесінде қолданылып жүрген әртүрлі педагогикалық инновациялық әдістер жайында материалдарды презентация арқылы баяндады. Содан соң, қашықтан оқытуда қолданылып жүрген көптеген заманауи платформалар мен қосымшалардың жұмысымен көрнекі түрде таныстырды.

Атап айтатын болсақ:

- Google Classroom – Google компаниясының қашықтан оқытуды жүзеге асыратын интерактивті платформасы;
- LearnningApps–әр түрлі деңгейдегі интерактивті тапсырмаларды құруға арналған қосымша;
- Emaze– бұлттық технологиялар негізінде онлайн-презентация жасау және оны Интернет желісіне жүктеу қосымшасы;
- Mindomo– ментальды карта жасау қызметінің қосымшасы т.б.

Семинар соңында студент білімін бағалауды жүзеге асыратын онлайн тест жасаудың Master-test және App.onlinetestpad қосымшаларында жұмыс

Өмірден өтті жайсаң жан

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ұжымы университетіміздің қауымдастырылған профессоры, самбо күресінен КСРО спорт шебері, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген жаттықтырушысы Жәрдемов Жұбанышқали Садырұлының ұзақ науқастан кейін қайтыс болуына байланысты отбасына және ағайын-туыстарына қайғысына ортақтасып көңіл айтады.

Жәрдемов Жұбанышқали Садырұлы 1952 жылы Батыс Қазақстан облысының Орда ауданында дүниеге келген. 1970 жылы М.Горкий атындағы Орда орта мектебін тәмамдаған. 1970 – 1972 жж. Кеңес армиясы қатарында болған. 1973 жылы Орал жөндеу зауытында токарлық қызмет істеп жүріп, Орал педагогика институтының дене шынықтыру факультетіне оқуға түскен. Институтта оқып жүрген кезінде самбо күресімен шұғылданып Бүкілодақтық «Буревестник» студенттер қоғамының және Қазақ КСРО-ның құрама командасының мүшесі болған. 1975 жылы Витебск қаласында (Белоруссия) өткен Бүкілодақтық «Буревестник» студенттер қоғамы жарысының чемпионы болып, «КСРО спорт шебері» атағын қорғаған. 1975 жылы Қазақ КСРО құрама командасының мүшесі ретінде Тбилиси қаласында (Грузия) өткен жазғы КСРО Халықтарының VI спартакиадасына қатысқан. 1976 жылы Курск қаласында (Россия) Бүкілодақтық студенттер универсиадасында II орынға ие болып, осы жылы самбо күресінен Қазақ КСРО кубогын жеңіп алады. 1977 жылы Липецк қаласында (Россия) өткен Бүкілодақтық «Буревестник» жарысының чемпионы атанады, қажырлы еңбегінің арқасында КСРО спорт шебері атағын 6 рет қорғаған.

Ж.Жәрдемов жоғары оқу орнын 1977 жылы ойдағыдай аяқтап, Орал педагогикалық институтындағы жұмысымен қатар 1977-1984 жж. Орал облысының самбо күресінен аға бапкері ретінде қызмет атқарады. Орал педагогикалық институтының қатардағы оқытушысынан М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің дене тәрбиесі (1986), спорттық пәндер (1999) кафедраларының меңгерушісі міндетін де абыроймен атқарған.

Ж.Жәрдемов 2002 – 2012 жж. М.Өтемісов атындағы БҚМУ жанындағы «Ақжайық» спорт клубының төрағасы қызметін атқарады.

Тәрбиелеген спортшы шәкірттерінің екеуі ҚР Еңбек сіңірген спорт шебері, алтауы халықаралық дәрежедегі спорт шебері, жиырма бестен астамы – КСРО спорт шебері және ҚР спорт шеберлері, үшеуі ҚР Еңбек сіңірген жаттықтырушысы атағын иеленген. Жыл сайын туған жері Бөкей ордасы ауданында Ж.Жәрдемовтің жұлдесі үшін Батыс Қазақстан облысының жоғары сынып оқушылары арасында қазақ күресінен дәстүрлі облыстық чемпионат жүйелі түрде өткізіліп келеді.

Ж.Жәрдемовтің Қазақстан Республикасының спортына зор үлес қосқаны үшін еңбегі бағаланып, оған 1995 жылы самбо күресінен «Қазақстан Республикасының Еңбек сіңірген жаттықтырушысы», 1996 жылы самбо күресінен «Халықаралық дәрежедегі төреші», 2005 жылы «Қазақстан Республикасының Құрметті спорт қайраткері» атақтары берілді.

Жұбанышқали Жәрдемов 1993 жылы Орал педагогикалық институтының тарих факультетінің сырттай оқу бөлімін де бітірген. Ол БҚМУ-дың спорт тәрбиесіне қатысты оқу-әдістемелік жұмыстарын жариялауға, қоғамдық істеріне белсене араласты. Ж.Жәрдемовтің басқаруымен 1990 жылы зіп-заладан зардап шеккен Шығыс Қазақстан облысының Марқакөл ауданы мен 2003 жылы Жамбыл облысының Т.Рысқұлов ауданына көмек көрсетуге Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенттерінен құралған құрылыс жасақтары құрылып, Қазақстан бойынша көмек қолын созған алғашқылардың біріншісі болып барды. 2005 жылы көп жылғы ғылыми еңбектері негізінде БҚМУ қауымдастырылған профессоры (доценті) академиялық

атағы берілді.

Студент жастарды тәрбиелеудегі қажырлы еңбегі үшін университеттің, БҚО, ШҚО, Жамбыл облысының, «Отан» партиясының алғыс хаттарымен, Бүкілодақтық және Қазақстан комсомол жастар одағы орталық комитетінің мақтау грамоталарымен, құрмет белгілерімен марапатталған.

2012 жылдың 2 қарашасында Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің Дене тәрбиесінің ұлттық ғылыми-практикалық орталығының «Үлкен спорттың ізбасарларын даярлауға қосқан үлесіңізбен және ғылыми әдістемелік жұмысты дамытудағы елеулі еңбегіңіз үшін» төсбелгісімен марапатталды.

К 90-летию ВУЗА

Так зарождался ансамбль

«Ақ Жайық»...

Однажды в 1974 году в актовый зал педагогического института вошел высокий стройный мужчина. За ним шли девушки из разных факультетов.

Начался отбор в ансамбль. Так зарождался ансамбль «Ақ Жайық»...

Курамыс Бергалиевич Габбасов строго и придирчиво отбирал девушек для танцевальной группы.

Я была счастлива, что попала в этот первый состав ансамбля!

С естественно-географического факультета попали Алипова Валентина, Зеинова Роза, Айекешова Шарбану. С филологического - Калыкова Дарига, Мажитова Светлана. С физико-математического - Мукашева Амина.

Кроме танцоров, нужны были музыканты и певцы. С разных факультетов пригласили Наумова Сергея, Михеева Алексея, Зеленцова Юрия. К ним присоединились Горячев Николай, Райимкулов Серик, Хасанов Алексей, Ширванов Рафаэль, Безуглов

Владимир и Пономарев.

Под сопровождение оркестра пели Воробьева Нина, Абдрахманова Райса. Солировали Жумагалиева Жумакиза, Магзумова Санекеш.

А вскоре обком партии вместе с ректором Кенжегуловым решили вывести ансамбль на областную сцену.

К танцорам присоединились Дарменова Асия, Амангалиева Алия, Махитова Гульсайран, Кайдашева Алия.

В области «загребела» слава народного ансамбля «Ақ Жайық», который был создан в стенах прославленного вуза.

Знаменательным событием стала поездка в Норвегию в 1977 году.

Д.Н. КАЛЫКОВА,

Выпускница филфака 1977 года

Сенбілік - тазалыққа үндейді

«Тазалық-табалдырықтан басталады» демекші қоршаған ортаның тазалығына жауапкершілікпен қарау-әрбір азаматтың басты міндеті.Тазалықты жанына серік еткен филология факультетінің студенттері университет сенбілігіне атсалысты.

Сенбіліктің мақсаты - университеттің шырайын әрлендіре түсіп, университетімізді үздік экологиялық таза оқу ордасына айналдыру, сонымен қатар жас ұрпақты еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, университетіміздің тазалығы мен көркеюіне өз үлестерін қосуға баулу.

Университет көлемінде жүргізіліп жатқан қызу

сенбілікке барлық филология факультетінің студенттері бір кісідей атсалысып, әрбір топ бөлінген аумақтарда тазалық жұмыстарын қарқынды жүргізді.

Соның ішінде университет кіре беріс аймағын түгел қамтыған тазалық жанашырлары қоқыс қалдықтарын шығарып,ортақ мекеннің көркеюіне өз үлестерін қосты.

Бұл сенбілік студенттердің табиғатқа деген жақсы қарым-қатынасын қалыптастыруға және университеттің санитарлық жағдайын жақсартуға бағытталған.

Ұлдана ӨТЕМИСОВА,

Филология факультетінің 1-курс студенті

15 апреля этого года на платформе Zoom состоялась открытая лекция по литературному краеведению «Литература Приуралья - часть национальной культуры». Лектором была преподаватель ЗКУ им.М.Утеми-сова, кандидат филологических наук, доцент Гульнара Сидагалиевна Умарова, а слушателями - магистранты АрГУ им. К. Жубанова, преподаватели ЗКУ им. М. Утемисова и КазУИТС.

Карантин не помеха культурному просвещению

По той причине, что наше время было ограничено, Гульнара Сидагалиевна постаралась сделать за час краткий обзор. Лекция была посвящена творческому наследию уроженцев нашего края: М.Утемисова, Ж.Молдагалиева, К.М.Али, Х.Есенжанова, А.Бактыгереевой, Т.Азовской и всех тех, кто посетил Приуралье. Например, написавшие после посещения наших мест, «Капитанскую дочку» А.С.Пушкин и «Много ли человеку земли нужно?», «За что?» и «Ильяс» Л.Н.Толстой. В ходе лекции рассказывалось, что Н.Ф.Савичев живо интересовался культурой и бытом казахов Приуралья, оставил очерки и рассказы об истории казахов, о встрече с Курмангазы и описал фигуру одного из руководителей антифеодального восстания - Исатая Тайманова; И.И. Железнов писал об уральских казаках XVIII-XIX вв., а В.Даль изучал не только культуру и историю казахского народа, но и их язык. Лектор обратила наше внимания на то, что В.Даль запечатлел в повести «Бекей и Мауляна» реальные события, происходившие на территории современного Сырымского района. В обзоре также были приведены в пример «Очарованный странник» Н. Лескова, «Братья» К.Федина, «Лобное место» Н.Ф.Корсунова, романы М.Еслямгалиева, а также произведения представителей других национальных литератур: классик татарской поэзии Г.Тукай, украинский писатель Т.Шевченко и М.Пак - представитель корейской литературы в жанре фантастики. Познавательный рассказ лектора дополняли иллюстрации портретов писателей и обложки их трудов.

Не оставили без внимания и художников Приуралья: С.Гумарова и Р.Вафеева, ведь по их полотнам тоже можно «прочитать» историю и культуру нашего духовно богатого края.

После обзора литературы слушатели были ознакомлены с исследователями - литературоведами Приуралья, такими как: К.Жумалиев, Н.И.Фокин, Н.Г.Евстратов, Р.А.Абузяров, М.М.Тлеужанов, Н.М.Щербанов, А.Н.Евстратов, Г.С.Умарова, О.В.Опря. Важно отметить, что студенты нашего университета тоже проявляют неподдельный научный интерес к литературе родного края и ими уже предприняты первые

попытки написания исследовательских работ по произведениям, имеющим непосредственное отношение к Приуралью. На данный момент на кафедре русской филологии ЗКУ им. М.Утемисова изучение литературы Приуралья - одно из приоритетных направлений в исследованиях. Исследовательские работы студентов и магистрантов ЗКУ им. М.Утемисова публикуются не только в казахстанских научных сборниках, но и в российских. Было отмечено, что, если предшествующие исследователи литературного краеведения Приуралья рассматривали обособленно каждую национальную литературу изолировано, то на современном этапе переосмысливается художественный мир литературы Приуралья в аспекте ее нравственного содержания, мира удивительных образов, многообразия традиций народов, населяющих край, богатство каждого национального характера. «Как все высокое и благородное, искусство и наука принадлежит всему миру. А какого уровня творение каждого автора - решают время и история. Наша же задача - внести свою скромную лепту в сохранение и передачу знаний, информации о достижениях литературы края, культуры народов, заселяющих территорию современного Западного Казахстана», - резюмировала Гульнара Сидагалиевна.

После всего прослушанного, своим мнением поделилась Нургуль Жиенбаева, выпускница кафедры казахской филологии ЗКУ им.М.Утемисова, ныне магистрант АрГУ им. К.Жубанова: «Я очень горда культурным наследием своего края. Некоторые факты, услышанные сегодня, были для меня новы. Я считаю, что эта информация очень ценна, ее можно использовать на уроках в школе». Также своим мнением поделилась Жаннат Сагингалиевна Гумарова, старший преподаватель, магистр педагогических наук КазУИТС: «Я являюсь выпускницей вашего вуза, студенткой меня научили писать исследовательские работы по сопоставлению образов героев, произведений авторов не только одной культуры, но и представителей разных национальных литератур. Подобный вид деятельности очень важен для развития студента, как будущего специалиста».

Ж. АБТАЕВА,

студентка 3 курса

Уральск - чистый город!

... Эту фразу мы видим каждый день, на баннерах, на автобусных остановках, на автобусах, но не каждый из нас готов это признать. Так думают и представители физико-математического факультета, которые сегодня провели субботник на территории 8 корпуса ЗКУ им. М.Утемисова. Впечатления были смешанные, мы были и рады, что помогаем нашему университету, и... удивлены, мы смеялись, улыбались и шутили, но больше были поражены. Поражены таким количеством мусора - пластиковыми пакетами, медицинскими масками, одноразовыми стаканчиками, обертками от еды, окурками от сигарет и бутылок, как пластиковых, так и стеклянных. Получив наставления и слова напутствия от зам.декана, мы пошли с уверенностью в душе, что быстро всё закончим; но, подойдя ближе к территории, которую предстояло нам убрать, мы поняли одно: Человек - главный враг природы.

Нами было собрано свыше 300 целлофановых, бумажных, полиэтиленовых пакетов, более 70 пластиковых одноразовых стаканчиков, около 100 бутылок из-под алкоголя, сока и воды, 2000 сигаретных окурков; в этой смеси нашли большое количество опасных отходов: батареек, лампочек и токсичные химикаты из бытовых растворителей, красок и предохранителей деревянных покрытий. Каждый задавался вопросом: «Откуда столько мусора?», и каждый понимал, что в этом огромном количестве мусора, сравнимом с одноэтажным домом, площадью 20 кв. м., была и наша «заслуга».

Мы идем по улице, что-то доели или допили и недолго думая, кидаем мусор в сторону, с мыслью, что «ну и ладно, так каждый делает, ничего от этого не будет». Но именно с такой мысли и начинается крупногабаритная свалка. Мусор накапливается, загрязняет территорию и воздух; людям и животным становится противно ходить и гулять по такой улице. И при этом человек ничего не делает для того, чтобы помочь себе, ни кому-то другому, чужому, а - себе. Задыхаясь в этой грязи, мы с вами не задумываемся, что можем помочь друг другу... просто дав возможность дышать и наслаждаться чистым воздухом, комфортным окружением...

Это был наш первый субботник в университете, мы получили и хорошие, и тяжелые эмоции, сделали выводы, поняли многое и важное. Только там, где появляется человек, начинается сор. Там, где человек размножается, появляется большой мусор. Пока каждый из нас не начнет соблюдать чистоту окружающей среды, мы будем жить в обескураживающей, неадекватной, несоответствующей Человеческому званию действительности...

Всё начинается с нас самих!

Виктория ЛЯГИНА,

ИС-12

М.Өтемісов атындағы БҚУ педагогика факультеті сенбілік өткізді. Мақсаты-студенттерге еңбек, адамгершілік құндылығы туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің адам өміріндегі мәні туралы түсінік беру, еңбек етуге деген қызығушылықтарын ояту, дамыту, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

ТАЗАЛЫҚ КЕПІЛІ

Сенбілік өткізу дәстүрі бүгінгі қазақ қоғамы өмірінің ажырамас бөлігіне айналуы тиіс. Мұндай жұмыстар адамды тәрбие мен тәртіпке баулиды. Студенттерді факультетке бөлінген көшелерге жіберіп, аз уақыттың ішінде айналаны тазартып, келбеті келісті болуы үшін тер төкті. Тазалық шарасына қатысушылар қажетті құрал-жабдықтармен, күрек, тырнауыш, қолғаптар мен қоқыс салатын қаптармен қамтамасыз етілді. Еңбектің пайдасы — тәрбиелейді, жігерлендіреді, күш береді, қуантады, бақытты етеді, өмір сүруге, үнемшіл болуға үйретеді, ширатады, шынықтырады.

ҰСТАЗ-ҒАЛЫМ МЕРЕЙТОЙЫ

«Ұстаз болу – ұлт тәрбиешісі» дейтін қазақ мұғалімдікті игі іс санаған. Ұстаздарды әлемге өнер-білім себуші, алдына келген шәкірттің көкірек көзін ашып, ой-санасын нұрландырушы деп оларды ерекше құрметтеген. Хасанов Ғабит Қайыржанұлы да саналы ғұмырын ұстаздыққа арнады. Шәкірттерінің құрметіне бөленген ұстаз жуырда мерейлі 50 жасқа толды. Оны университетіміздің тәрбие ісі және әлеуметтік мәселелер жөніндегі проректоры Дәрішева Тұймеш Малбағарқызы, филология факультетінің деканы Мұханбетқалиев Әскен Самұратұлы, қазақ филологиясы кафедрасының меңгерушісі Сұлтаниязова Индира Сағындыққызы мен Бастауыш Кәсіподақ ұйымының төрағасы Сүлейменов Мergen Қуанышұлы құттықтап барды. Өнегелі ұстаз, ұлағатты ғалым, тіл жанашыры Ғ.Хасановты мерейлі жасымен құттықтап, ізгі тілегін арнаған ұжым қызметкерлері университет ректоры Серғалиев Нұрлан Хабиболлаұлының Құрмет грамотасы мен өзі еңбек еткен филология факультетінің атынан құттықтау хатын табыс етті.

Ғ.Қ. Хасанов 1971 жылы 1 сәуірде Батыс Қазақстан облысы Қаратөбе ауданы Егіндікөл аулында туған. 1978-1988 жылдары Мұхит Мерәлиев атындағы Қаратөбе орта мектебінде оқыған. 1992 жылы «қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі» мамандығы бойынша Орал педагогикалық институтын үздік бітіріп, осы институтқа оқытушылық қызметке қалдырылады. Ол 1994-1997 жылдары әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің күндізгі аспирантурасында оқиды. 1997 жылы 17 қыркүйекте 10.02.02 – «Қазақ тілі» мамандығы бойынша «Лексикалық мағынаның құрылымы» тақырыбында кандидаттық диссертация қорғайды.

2001 жылдың 21 қыркүйегінде «Тіл білімі» мамандығы бойынша доцент ғылыми атағы беріледі.

1997-2006 жылдары аралығында Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде оқытушылық қызмет істейді. Ол 2006-2009 жылдары әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің күндізгі докторантурасында оқиды. 2009 жылы 25 қарашада 10.02.02 – «Қазақ тілі» мамандығы бойынша «Қазақ тілінің лексикалық синтагматикасы» тақырыбында докторлық диссертациясын қорғайды. 2013 жылғы ҚР «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы». М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті «Қазақ филологиясы» кафедрасының профессоры.

ЖАРИЯЛАНҒАН БАСЫЛЫМДАРЫ

(Оқу, оқу-әдістемелік құралдар, монографиялар)

1. Қазақ тілінің лексикалық синтагматикасы (толықтырылып, екінші рет басылуы). – Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2012. – 390 бет.

2. Тіл мәдениетіне кіріспе. Оқу құралы. – Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2012. – 179 бет.

3. Семантикаға кіріспе. Оқу бағдарламасы.– Орал,

М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2012. – 25 бет,

4. Әлеуметтік лингвистика. Оқу бағдарламасы – Орал, М. Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2012. – 24 бет.

5. Основы семиотики. Оқу бағдарламасы. – Орал, М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2012. – 25 бет.

6. Основные направления в социолингвистических исследованиях XX- XXI вв. Оқу бағдарламасы. – Орал, М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2012. – 25 бет.

7. Семантикаға кіріспе. Оқу құралы. – Орал, М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2013. – 153 бет.

8. «Қазақ мәдениетінің шығу тарихы». Қазақ халқының табиғат мінажаты және емдеу магиясы. – Т.1. (редакторы). Ғылыми зерттеулер редакторы «Қазақ тегі» жобасының аясында шыққан «Қазақ мәдениетінің шығу тарихы. Қазақ халқының табиғат мінажаты және емдеу магиясы. – Т.1.– Алматы: «Алдоңғар» мәдениетті дамыту қоры, 2013. – 184 б.

9. Қазақ тілінің шығу тарихы: Фонетика. - Т.1. 1- кітап, 2-кітап (редакторы). Зерттеудің құрылымы туралы (Түсіндірме). Ғылыми зерттеулер редакторы «Қазақ тегі» жобасының аясында шыққан «Қазақ тілінің шығу тарихы: Фонетика. - Т.1. – Алматы: «Алдоңғар» мәдениетті дамыту қоры, 2013. 1-кітап. – 236 б. (Оның ішінде, 17-19 бб.) 2-кітап – 348 б.

10. Тіл мәдениеті және стилистика курсы. Оқу құралы. - Орал, «Шұғыла-принт» баспасы, 2014. – 226 бет.

11. Лингвистикалық семантика. Монография. - Орал, «Шұғыла-принт» баспасы, 2014. – 336 б.

12. Лексикалық мағына. (Толықтырылып екінші рет шығуы). Монография. Орал, «Шұғыла-принт» баспасы,

2014. – 138 бет.

13. Когнитивті лингвистиканың категориялары (монография) //– Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2017. – 135 бет.

14. Блум таксономиясы бойынша қазақ тілін оқыту әдістемесі (Оқу құралы) (Бірлескен жинақ). – Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2017. -119 б. (І.Ө.Хасанова, Г.Г.Тұрғаналиева, Б.Б.Есенова).

15. Семантика және синтагматикаға кіріспе (оқу құралы). ҚР БҒМ РӨӘБ ұсынуы бойынша. – Орал, М.Өтемісов атындағы БҚМУ редакциялық баспа орталығы, 2019. - 163 бет.

16. Талғам табиғаты. Оқу-әдістемелік құрал. – Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2019. – 327 б.

17. Талғам табиғаты. Ғылыми басылым. – Орал: «Шұғыла-принт» баспасы, 2020. – 327 б.

18. Когнитивті лингвистиканың категориялары (монография). Екінші басылымы.- Орал, «Шұғыла-принт» баспасы, 2020. – 132 бет.

19. Лексикалық мағына. (Толықтырылып екінші рет шығуы). Монография.- Орал, «Шұғыла-принт» баспасы, 2020. – 138 бет.

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТТАНУЫ ЖАҢА КІТАППЕН ТОЛЫҚТЫ

22 сәуір күні М.Өтемісов атындағы БҚУ ғылыми кітапханасы мен қазақ филологиясы кафедрасының ұйымдастыруымен Дүниежүзілік кітап және авторлық құқық қорғау күніне орай М.Өтемісов атындағы БҚУ қауымдастырылған профессоры, философия докторы (PhD) Айдарбек Ахметұлы Ақболатовтың «Қазіргі қазақ прозасындағы роман жанрының даму тенденциясы (XXI ғасыр)» кітабының таныстырылымы өтті.

Бүгінгі және кешегі мәдениет халінің куәгері - роман десек, «қазақ романының бүгінгі тынысы қалай?» деген сұраққа жауап іздеп, XXI ғасырдағы қазақ әдебиетінің романдарының дамуын зерттеген Айдарбек Ахметұлының еңбегі жарық көрді. Жиын Zoom платформасында өтті. Оған университет басшылығы, профессор-оқытушылар құрамы, жазушылар, еліміздің ЖОО-ның ғалымдары, магистранттар, білім беру ұйымдары, студенттер, т.б. қатысты.

Шара барысында кезекпен сөз алған профессор-оқытушылар құрамы, қонақтар өздерінің жылы лебіздерін білдіріп, кітаптың ғылымдағы маңыздылығын, өзектілігін,

автордың ғылыми жолындағы жетістіктерін айтып өтті.

Осындай зерттеу еңбегі мен соны ізденістер әдебиет білгірлері тарапынан әділ де объективті бағасын алды. Ұлтымыздың әдебиеті үшін құнды қазынаға айналар кітаптың авторы Айдарбек Ахметұлының ұстаздары, ғылыми жолынан тәлім алған шәкірттері, студенттері де құттықтады.

Осылайша, жарық көрген жаңа кітаптың тұсаукесері жоғары деңгейде өтіп, әдебиетсүйер жұртшылықтың қолдауына бөленді.

Шұғыла ЕҢСЕП,

Филология факультетінің 2-курс студенті

2020-2021 оқу жылының ІІ тоқсанында жоғары балл жинап, «Үздік қызметкер» атанған бірқатар ұстаздар қауымы Басқарма төрағасының-ректордың м.а Серғалиев Нұрлан Хабиболлаұлының Мадақтама қағазымен марапатталды. Олар:

Үздік қызметкер

Кулдашева Надежда Утеғалиевна – педагогика және психология кафедрасының меңгерушісі – 885 балл;

Хамзина Ақмарал Әбілқайырқызы - информатика кафедрасының меңгерушісі – 515 балл;

Айтқалиева Карлгаш Даирғалиевна - хореография және мәдени-демалыс жұмысы кафедрасының меңгерушісі – 937 балл;

Қажымұратова Жаннат Сәңкібайқызы- Жаратылыстану-география факультеті деканының орынбасары – 562 балл;

Сұлтаниязова Индира Сагиндиқовна - қазақ филологиясы кафедрасының меңгерушісі - 1087 балл;

Журасова Алтынай Шугаевна - дүниежүзі тарихы және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының меңгерушісі-439 балл.

Үздік деп танылған ұстаздарды шын жүректен құттықтаймыз!

Көрерменге көтеріңкі көңіл-күй сыйлады

Сәуір айында университетімізде бастау алған «Студенттік көктем-2021» атты ауқымды өнер фестивалін филология факультеті жалғастырды.

Кеш шымылдығын филология факультетінің студенттері ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған сахналық қойылыммен ашты. Кеш әрі қарай Гүлназ Нұғманқызы мен Аяжан Олжабекқызының орындауындағы «Қазағымсың» әнімен жалғасты. Әуелеген әннен кейін қазақтың қара домбырасының құлағында ойнайтын «Сарын» ансамблі

«Ерке сылқым» күйімен кеш сәнін одан сайын келтірді. Ал Иса Нұрасыл «Тәуелсіздік жемісі» атты көркем сөз оқыса, кейін Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті жөнінде бейнеролик көрсетілді. Кешті «Шаңырақ» би тобы өздерінің әсем билерімен одан әрі көріктендіре түсті.

Шара филология факультетінің студенттерінің әуезді өнімімен қорытындыланды.

Ұлдана ӨТЕМІСҚЫЗЫ,
Филология факультетінің 1-курс студенті

Өнер фестивалі жалғасуда

Сәуір айының 21-ші жұлдызында Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде тарих, экономика және құқық факультетінің ұйымдастыруымен «Студенттік көктем» атты ауқымды фестиваль өткізілді.

Кеш ең алдымен қазақтың қара домбырасын әуелеткен попури күйімен ашылды. Одан әрі кеш жүргізушілері концерттік бағдарламаны әртүрлі номинациялар бойынша тізгіндеді. «Қазағымсың» әнін кез келген аспаптың құлағында ойнай алатын Хамитов Нұраслан мен сыңғырлаған дауыс иесі Сатыпалдиева Дильназ шырқады. Кейін Қазақ хандығының құрылуынан бастап Тұңғыш Президентіміздің сайлануына дейінгі кезеңдерді өнерпаздарымыз көрініс ретінде сомдап шықты. Келесі кезең сұхбатқа да келіп жетті. Экраннан Тарихи-өлкетану мұражайының директоры, қалалық мәслихат депутаты Ерсаяев Мирболат Бижанұлынан алынған шағын бейнеролик көрсетілді. Ал

келесі кезең көркемсөз айдарына беріліп, факультетіміздің белсенді студенті Каримова Карина Ерлан Ахмет ақынның өлеңін оқыды. Қазағымыздың ұлылығын ұлықтайтын ұлттық биімізге кезек келіп, бишілеріміз мың бұрала би билеп, сахнаның сәнін келтірді.

Сайысты өнер десе ішкен асын жерге қоятын Муратова Гүлнұр мен спортты жанына серік еткен Ибатова Жайхан «Халқымай» әнімен қорытындылады.

Балнұр САЙЛАУБАЙҚЫЗЫ,
Карина КАРИМОВА,
Тарих, экономика және құқық факультетінің студенттері

Сәуір айының 19-шы жұлдызында Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің студенттері арасында өткізілетін «Студенттік көктем-2021» фестивалінің аясында Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына орай Физика-математика факультетінің «Тәуелсіз ел ұрпақтары» концерттік бағдарламасы өтті.

Кеш Мағжан Жұмабаевтың өлеңімен әрленген сахналық қойылыммен бастау алды. Одан әрі лэд экраннан «Менің таңдауым – Махамбет университеті» бейнеролигі көрсетілді. «Махамбет» этно-фольклорлық ансамблінің «Көшпенділер» туындысы сахналанып, қойылымнан ата-бабаларымыздың батырлығы мен қайсарлығын, өр рухын көре білдік. Сондай-ақ, факультетіміздің жалынды студенттері «Көктем», заманауи билерді билеп, кеш Махамбет кейпіндегі студенттің «Махамбеттің соңғы

сөзі» поэзиясымен жалғасын тапты. БҚО ішкі саясат басқармасының басшысы Д.К.Кадралиевпен өткізілген «Үздік сұхбат» бейнеролигі көрсетіліп, сұхбат барысында Дархан Қаныбекұлы студенттік өмір жолын баяндап, жас буынға ақ тілегін арнады.

Шара «Рухтастардың әні бұл» әнімен өз мәресіне жетіп, ұйымдастырушылар көрермендердің зор қошеметіне ие болды.

Лаура КУЛЫМБАЙ,
ИС-11 тобының студенті

Тәуелсіз ел ұрпақтары

Тәуелсіздік бесігінде тербеле бер, туған ел!

Сәуір айының 20-сы күні кезекті студенттердің байқауы, жастардың өнерін шыңдайтын «Студенттік көктем – 2021» фестивалі өз жалғасын тапты. Шараның басты мақсаты – студенттердің бос уақытын тиімді пайдалану, жан-жақты шыңдау және ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдығын көлемді атап өту, насихаттау. Осы орайда педагогика факультетінің студенттері «Тәуелсіздік бесігінде тербеле бер, туған ел!» атты мерекелік концертін көрермендерге ұсынған болатын. Шараны Кахарман Бекзат, Габдушева Гүлнұр, Серікова Аружан сынды студенттеріміз тізгіндеді.

Концерттің шымылдығын Тәуелсіздік жолында құрбан болған бабаларымыздың аңсаған азаттығының көрінісімен ашып, дене шынықтыру және спорт мамандығының 1-курс студенті Қуантаев Мерлан Ерғенович Ө.Шегебайдың «Қабірдегі хат» туындысымен көріністі әсерлей түсті. Алтай мен Атыраудың арасындағы ұлан ғайыр атырапты мекендеп, Ертіс пен Есіл бойын жағалай қоныстанған қазақ халқы аттың жалында, түйенің қомында жүріп, ел тәуелсіздігі үшін ғасырлар бойы жан аямай күресіп, ырысы артып, ынтымағы жарасқан, бірлігі кетіп, берекесі қашқан кезеңдерді бастан өткерген бабалардың арманы, аналардың тілегі болған Тәуелсіздікке арнап дене шынықтыру және спорт мамандығының 1-курс студенттері Утепов Мұқағали Бекболатұлы мен Туганова Аяна Қдырғалиевна «Туған жер» әнін орындады. Елдігіміз бен егемендігімізді айшықтайтын қоғам үшін аса аяулы әлі қастерлі мерекеде ҚР Мемлекеттік Әнұраны ойналып, педагогика факультетінің студенттерінен құралған «Шашу» би ансамблі «Шаттық» биін ұсынды. Еліміздің жалынды жастарының бастарын бәйгеге тігіп, бодандық құрсауынан шығуға ұмтылған қыршын ерліктері бүгінгі тәуелсіз еліміздің жарқын істерімен жалғасын табуда. Оның бірі байрақты бәсекелерде қазақтың туын желбіретіп жүрген, дзюдо күресінен спорт шебері, самбо күресінен халықаралық дәрежедегі спорт шебері, әлем кубогінің жүлдегері, университетіміздің түлегі Нұрбол Серіковтен алынған сұхбат көрерменнің назарына ұсынылып, «BestStar» тобы оркестрдің көмегімен қазақ әндеріне папури, «PF DANCE» тобы заманауи би орындады. Студент жастардың жан-жақты, саналы, терең білімді, бәсекеге қабілетті болуы – қоғам сұранысы, заман талабы. Осы мақсатта өр рухты ақын Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті де өз студенттеріне терең білім алып, шығармашылығын шыңдап, қоғамдық белсенділігін танытып, еліміздің саналы азаматы болып қалыптасуына мол мүмкіндіктер ашып отыр. БҚУ – жарқын болашақ кепілі. Ендеше, болашаққа айқын қадаммен педагогика факультетінің студенттері өз таңдауын, қалай жасағандығын бейнероликке түсіріп көрерменнің назарына ұсынды.

Шара соңында мәдениет және өнер факультетінің 1-курс студенттері Мурзағалиев Ерсұлтан, Сақиев Исламбек, Садық Тұңғыық «Ұлы дала» әнін орындап, педагогика факультетінің деканы Гүлжан Алғазықызы Ергалиева студент-жастарға алғысын айтып, болашақ жастарға сенім артатындығын сөзіне тірек етіп, сәттілік тіледі.

Учитель... Слово, знакомое с далёкого беззаботного детства. И очень светлое, дорогое, и родное, такое же, как мать или отец. Нет на свете ни одного человека, который в жизни хотя бы однажды не учился чему-либо.

У каждого человека есть свой учитель, без которого всё дальнейшее развитие в жизни могло бы и не состояться, и перед которым он в неоплатном долгу. Все когда-то учились в школе, обучались определенному виду профессиональной деятельности в институте, либо в университете, а большая часть профессорско-преподавательского состава прошла обучение в аспирантуре и в докторантуре.

У каждого из нас есть учителя, о которых мы с особой теплотой вспоминаем на протяжении всей своей жизни. Не зря же, издавна существуют такие понятия, как «мастер» и «ученик». Именно таким мастером, настоящим учителем, удивительным человеком был Виктор Григорьевич Коба – основатель научной школы, заслуженный деятель науки и техники РСФСР, доктор

В одной древней рукописи сказано: Самое трудное в учении – научиться чтить учителя. Но лишь чтя наставника, сможешь перенять его правду. И лишь перенимая правду, народ способен почитать науки. Поэтому, согласно ритуалу, даже призванный к государю учитель не совершает ему поклона – так высоко древние чтили учителя.

технических наук, профессор, академик, педагог и мой научный руководитель кандидатской и докторской диссертаций.

20 марта 2021 года ему исполнилось бы 90 лет. Мы, его ученики, традиционно не только поминаем В.Г. Коба, как это обычно принято, а одновременно отмечаем очередной юбилей этого замечательного человека, известного ученого и талантливого педагога. Про таких людей говорят: «Он был человек с большой буквы». И вместе с тем понимаю, почему именно появляются такие фразы. Мы хотим как-то особо выделить тех людей, которые очень дороги нам и не вписываются в наше стереотипное понимание. Дело не в заглавных буквах, а в том, чтобы в жизни каждого из нас была бы возможность встретить такого настоящего человека и учителя. Полагаю, повезло тому, кто встретит на своем пути настоящего учителя: высококультурного и доброго человека, мудрого, талантливого и трудолюбивого профессионала, преданного своему делу, умеющего научить, объяснить суть процессов, и одновременно зажечь и увлечь за собой. Считаю, мне повезло, что встретил на своем жизненном пути такую неординарную и яркую личность. И сейчас, когда пишу эти строки, я как никогда очень хорошо осознаю ценность такой встречи.

Хотелось бы рассказать о некоторых принципах профессора В.Г.Кобы, которые как ничто иное, наилучшим образом позволяют охарактеризовать эту незаурядную личность. Принципы, соблюдение которых задаёт правильный вектор повседневной и дальнейшей жизни. И это особо касается тех, кто осознанно желает, планирует связать или уже связан научно-педагогической деятельностью.

Как известно, молодость - период активного социального, профессионального и индивидуального развития, а также окончательного становления личности. Наиболее яркими представителями молодежи, её составной частью являются студенты. По возрастному критерию период студенчества можно охарактеризовать, как возраст великих преобразований и время принятия судьбоносных решений. Не напрасно профессор В.Г.Коба на протяжении всей своей научно-педагогической деятельности рекомендовал формировать научный потенциал вуза ещё со студенческой скамьи. При выполнении научно-исследовательских работ, аспирантам и докторантам Виктор Григорьевич настоятельно советовал привлекать к ним студентов, наиболее активно участвующих в студенческих научных кружках, работе которых он придавал большое значение и уделял много времени, несмотря на хроническую его нехватку. Более того, отражение тематики научно-исследовательских работ студентов он хотел видеть в курсовых и дипломных проектах, а темы дипломных проектов предлагал брать из заявок предприятий, направивших студентов на учебу, с последующей защитой выполненной работы перед главными специалистами этих же хозяйств. Надо отметить, что результаты не заставляли себя долго ждать. А одному из студентов даже удалось за время обучения установить своеобразный рекорд на этой стезе: после упорного труда он получил четыре авторских свидетельства на изобретения. Как известно, изобретать что-то - довольно трудная задача. И кто хоть единожды касался вопросов изобретательства, поймет, что это значит! Придерживаясь принципа «Достойную смену ищите среди студенчества», профессор не раз доказал своим личным примером целесообразность и верность своего постулата, подготовив из числа своих студентов более 20 кандидатов и докторов

технических наук. Всего Виктор Григорьевич подготовил 70 кандидатов наук и 13 докторов наук.

Одним из основополагающих принципов неординарной личности - это гуманность, которая проявлялась в человеколюбии, в готовности принять и понять любого человека, независимо от уровня образования, возраста, социального положения, национальности, занимаемой должности, места работы и жительства. Путем индивидуализации общения и обучения, грамотного научного руководства он мастерски вел соискателя по тернистой тропе научных исследований и приводил к намеченной цели. Его человечность, открытость и искренность подкупала всех студентов, аспирантов и коллег-преподавателей.

Осознавая необходимость формирования в каждом человеке уважения к чужому мнению – независимо от статуса и положения в обществе – и одновременно доверия к молодому подрастающему поколению, он говорил: «имея своё мнение, уважай чужое». И

В.Г.Кобы: «Недостатки надо не исправлять, а предупреждать». Эти слова профессора служили, служат мне и сейчас в качестве одного из основных принципов на начальной стадии разработки различных устройств. Использование данного принципа позволяет избегать негативных последствий на завершающих этапах научного исследования.

«Перспективность устройства определяется качеством его работы в производственных условиях», – говорил Виктор Григорьевич и придавал огромное значение производственным испытаниям и практическому внедрению разработанных устройств.

«Не боги горшки обжигают», - часто повторял Виктор Григорьевич, приучая нас к активности и самостоятельности в творческой работе, давая понять, что все зависит только от человека, от его силы воли, от умения упорно, настойчиво и целенаправленно трудиться.

Все, кто имел честь общаться с этим

СЛОВО ОБ УЧИТЕЛЕ: принципы профессора В.Г.Кобы

*«Учитель, перед именем твоим
Позволь смиренно преклонить колени»*

Николай Некрасов

это, например, проявлялось в повседневной работе при выборе наилучшего варианта или наиболее рационального решения технической задачи. Он мог легко отбросить менее удачное решение и принять лучший вариант, даже если оно было предложено другим исследователем. Что вызывает у нас, его учеников, восхищение и поныне.

высоко - эрудированным человеком, заряжался той позитивной энергией, которую он излучал. Всегда привлекало его умение расположить к себе, доходчиво пояснить любое сложное явление, искреннее желание оказать содействие, доброжелательность. Особенно мне ещё запомнились фразы профессора, которые имеют глубокий смысл: «Добиваться не множества

Доктор технических наук, профессор В.Г. Коба (в центре первого ряда)

Всеми уважаемый наш учитель придерживался и принципа фундаментальности, который заключался в основательном, строго научном подходе к исследуемой проблеме, при этом обладал богатейшим арсеналом методов исследований, сам практически использовал и рекомендовал смело их применять другим при проведении научных изысканий.

Для целенаправленного и стабильного достижения планируемых результатов в своей жизнедеятельности профессор В.Г. Коба придерживался принципа технологизации. Виктор Григорьевич мастерски владел технологией и навыками организации НИР, а также работ над диссертацией, считал их фундаментом, основой основ, важнейшими условиями качественной, своевременной подготовки и успешной защиты диссертационной работы.

Профессор В.Г. Коба культивировал и естественно сложившиеся у него научные связи, всегда поддерживал и соблюдал принцип научного сотрудничества и бескорыстной взаимопомощи. К нему шли письма, поступали многочисленные телефонные звонки, приезжали люди со всех концов огромной страны, и он успевал с каждым побеседовать, вникнуть в суть их проблемы, дать полезные, действенные и результативные советы и наставления. И каждый, после эффективной встречи или продуктивного, а порой и жесткого разговора с Виктором Григорьевичем, готов был с новыми силами приступить и завершить свои научные изыскания, которые по тем или иным причинам, казались бы, не имеют продолжения.

Запомнились мне следующие слова профессора

результатов, а нужных результатов», «Сначала дело, а потом – эмоции», «Каждый ученик обязан перерасти своего учителя» и др.

Его отличали человеколюбие, доброжелательность, гостеприимство, честность, скромность, добросовестность, высокий профессионализм, безграничное трудолюбие, огромная работоспособность, требовательность, принципиальность, активная жизненная позиция, дар предвидеть и формулировать новые проблемные задачи и возможные пути их решения, а также умение эффективно создать в коллективе здоровую морально-психологическую и творческую обстановку.

Полагаю, данная статья послужит благодарной данью памяти моего учителя, профессора В.Г.Кобы, а принципы, которыми он ежедневно руководствовался, будут достойным образом и жизненным примером бескорыстного служения науке и образованию для молодых преподавателей, магистрантов и докторантов. И пусть звучат с большой человеческой благодарностью слова поэта Юрия Михайлова:

Ты нас учил быть стойкими в борьбе,
Учил трудиться не жалея сил.
Учитель наш, земной поклон тебе
За всё, за то, чему нас научил.
За честный труд, что подвигу сродни,
За жизнь твою, которой чужд покой,
За ученичества счастливейшие дни,
Учитель наш, прими поклон земной!

Г.С. ГУМАРОВ

доктор технических наук, профессор

Осындай атаумен Махамбет университетінің магистрант жастары жас оқырман көзімен кезекті әдеби басқосуда драматургия жанрындағы көркем туындыларды талдады. Қазақ әдебиеттануының жаңа бағыттары, әдебиеттанудың өзекті проблемалары аясында ой-пікірлер ортаға салынды.

Ел Тәуелсіздігінің 30 жылдығына орай «Бір ел – бір кітап» республикалық акциясы аясында «Тәуелсіздіктің 30 жылдығына – отыз кітап» атауымен танымал қазақстандық авторлардың поэзия, проза, драматургия, балалар әдебиеті және аударма саласындағы 30 үздік шығарма жалпыхалықтық оқуға іріктелді. Аталған акцияның мақсаты қазақ әдебиетін кеңінен насихаттап, халықтың оқуға деген қызығушылығын арттыру, әдеби мұраны зерттеуге деген қызығушылықты дамыту, сонымен қатар жас ұрпақтың интеллектуалды және рухани дамуына үлес қосу болса, осы мақсат үдесінен шығуға бүгінгі жас оқырман, жас ғалымдар қандай үлес қосуда деген орынды сұрақ туады.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің филолог магистранттары «Бір ел – бір кітап» акциясының «Драма» жанры бойынша таңдалған кітаптарды талдауға арналған «Мен оқыған бір кітап...» тақырыбында тағы да бас қосты. «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығында оқитын магистрант жастар драма жанры бойынша таңдалған кітаптардағы туындыларға әдеби талдау жасап, өз пікірлерін ортаға салды.

Танымал жазушы, драматург Дулат Исабековтің туындыларын сүйсініп оқымаған оқырман аз болар. «Жеті желкен» пьесалар жинағына енген драмалық шығармалары бойынша магистрант жастар өз пікірлерін төмендегідей білдірді.

Нұрсұлтан Садуллаев: Ж.Жарылғапов «70-80 жылдар қазақ прозасындағы адам концепциясы» атты диссертациялық еңбегінде Дулат Исабеков шығармаларына экзистенциализм тұрғысынан баға берген. Дулат Исабеков «Жеті желкен» атты драмалар жинағында өтіріктің залалы, шындықтың жемісі қозғалады. Яғни батыс философиясындағы экзистенциализм бағыты көрініс береді. «Қараспан процесі» пьесасын талдап өтсем... Үкіметтің тапсырған жоспарын орындау

Муслима Мәлікова: Сая Қасымбектің әр драмасы терең философиялық ойға толы. Автордың бейнелі тілімен суреттелген өмір әдеттегідей емес, ерекше әсерлі, сана-сезімді тебіреніп, өмірді ерекше етіп көрсетеді. Кейіпкерлердің шынайы бейнесі жете айқындалады. Кез келген кейіпкерге қатысты дүдәмал сезімді бастан көшіртеді.

«Интервью» драмасының басты кейіпкерлері – режиссер мен журналист қыз. Осы екі образ драманың өн бойында бастапқы қалпынан өзгермей, өзіндік сипаттарын сақтап отырады. Драмадағы өзекті тартыс осы екі образдың қарама-қайшылығынан туындайды. Туындыдағы оқиғалар кездейсоқ, бей-берекет емес, белгілі бір жүйе арқылы дамып отырады.

«Өлесің бе?...» драмасында автордың көздеген мақсаты – ол өлімді әдеттегідей үрейлі емес, үйреншікті құбылыс ретінде көрсетеді. Көзге көрінетін дүниеден бөлек рухани әлемнің бар екендігі жайында сендіртеді.

Мадина Омарованың «Көмбе нанның дәмі» драмасын оқығандар өз пікірлерін төмендегідей пікір айтты.

Ляззат Досали: «Көмбе нанның дәмі» драмасында драматург Мадина Омарова халық тағдырын жеке-жеке адам тағдыры, жан дүниесі арқылы бейнелеуге ұмтылған. Драмада 19 кейіпкер, ауыл адамдары, әскерилер бар. Драма ғалым, жазушы, аудармашы Герольд Бельгер рухына арналған. Драма ауылға пойыз келіп тоқтап, әскерлердің келіп, бұйрық бойынша ауылбасына жер аударылған түрлі ұлт өкілдерін санап алу керектігін айтып, ауылбасының қарсылығына қарамай осы ауылға тастап кетуінен басталады. Ауыл адамдары депортацияланып келген өзге ұлт өкілдерін бөліп алып кетеді. Адамдар арасындағы қарама-қайшылықтар жақсы ашылған. Дәлірек айтсам, ауылбасы мен әйелі, әскери мен ауылбасы, Жасұлан мен Ақеділ, неміс шал мен Жасұлан арасындағы келіспеушіліктерді айтуға болады.

Ал Иран-Ғайыптың (Иранбек Оразбаев) «Қорқыттың көрі» кітабы туралы Айым Қайыржанова: Иран-Ғайыптың өзіне тән бір ерекшелігі оқырманды тақырыптар төңірегіндегі шиеленістер мен шымыр диалогтар арқылы өз

«Айна-ғұмыр» драмасында – бір отбасында болған жағдайлар, көненің көзіндей боп, жиегі қымбат ағашпен көмкерілген айнаның кенет жерге түсіп, бөліктерге бөлінген сәттен бастап, отбасында қиындықтар басталатыны суреттелген.

Драматург шығармада авторлық ремаркаларды, яғни кейіпкерлерінің іс-әрекетін білдіретін түсініктемелерді жақша ішінде берген. Кейіпкерлер сөзі, репликалар диалог түрінде берілген. Пьеса – 2 бөлімнен, 4 көріністен тұрады. «Айна-ғұмыр» пьесасы шығарманың сюжеттік-композициялық желісі бойынша, бірінші бөлімнің бірінші көрінісі қала пәтеріндегі үстел басына отбасы мүшелерінің жиналыс, шай ішуімен басталады. Кейіпкерлердің диалогтары арқылы шығарма өрбиді. Кіші ұлы мен келінінің үстел басына келіп, колбасаны көпірдің асына теңеп, ішкендерің арақ, жегендердерің харам деп ауыр сөздер айтады. Содан ағаларымен сөзге келісіп, даула-суларымен оқиға шиелінісе түседі. Кенет көненің көзіндей болып кеткен айналары жерге түсіп, сынып, бірнеше бөліктерге бөлінеді. Сол кезде суық хабар келеді...

Драматург бұл драмасында айнаны – бақытсыздық пен бейберекетсіздіктің символы ретінде алған. Айнаның сынып қалуынан жаманаттап хабар беріп тұрғанын байқаймыз. Сонымен қатар, айна шығарманың психологиялық деталі ретінде көрініс тапқан. Яғни, айна – шығарманың идеясы мен тақырыбына арқау болып тұрған деталь. Шығарманың басты идеясы әр отбасында, отбасы мүшелерінің басына қиындықтар түсуі мүмкін, бірақ сол қиындыққа төтеп беру арқылы жеңіп шыға алатындығын ұқтыру. Шығармада бүгінгі күннің шынайы көріністері айқын байқалады. Драма кейіпкерлерінің әрқайсысының рөлі, әрекеті реалистік мақсатқа негізделген. Адам азап шегеді, бірақ қиындыққа төтеп береді. Шығарма соңында отбасындағы жағдай реттеліп, өз шешімін табады.

Жазушы-драматург Думан Рамазанның «Пешене» кітабындағы шығармаларын талдаған Ақнұр Аманова былай ой қозғады.

– Талантты жазушы, дарынды драматург Думан Рамазанның «Пешене» атты пьесалар жинағына енген әрбір трагедия қоғамда орын алып жатқан өмірдің өрескел тұстарын, кейіпкерлердің жанкешті тағдырларын әдеби

Әдеби басқосуда «Мен оқыған бір кітап...»

кезінде ерекше үлес қосып жүрген кейіпкер Отар атты пошташының «әке-шешемді боқтады» деген актының кесірінен жолдастық сотқа тартылады. Бірақ бөлім бастығы Кемпірбайдың жоспарды орындауда ерекше үлес қосқанын тізімнен көріп, керісінше, оны орден беруге ұсынады. Сонымен бірге малшылар конференциясына жолдама береді. Оны естіген Кемпірбай қуанып, «түске дейін соттамақ болып еді, түстен кейін конференцияға жібергелі жатыр» деп, мал сойып жолашар жасайды, сондағы кейіпкердің әрекеті, өзін сотқа дейін апарып, кінәлаған ауылдастарын кешіріп, немересіне айтып, бәрін де үйіне шақырады. Автор бұл кейіпкер арқылы битке өкпелеп тоныңды отқа жақпауға адамдық болмысын сақтай отырып, кейіпкерді биік парасат иесі етіп көрсетеді.

Мәдина Жаледден: Жазушы, драматург Дулат Исабековтің «Өпке» драмасы замана ықпалымен ұлттық құндылықтарды жоғалта бастаған, адамгершілік, парыз, борыш ұғымдарын жете түсінбейтін жастардың бейнесін ашып көрсететін шығарма. Шешеден жастай қалған, әкеден қайыр көрмеген бір әулеттегі балалардың тұрмысын, таным-білігін бір-біріне жасаған қарым-қатынасы, айтқан сөздерімен білдіріп, жалпы қоғам болмысын танытады. Басты кейіпкер Қамажайдың адамдық қасиеті оның сөздері мен іс-әрекетінен аңғарылып тұрады. Жасынан тірі жетім боп қалған бауырларын адам ету үшін өз бақытын табуға ұмтылмай, жеке өмірін ұмытып, солардың тілеуін тілеп, дегенін орындап отыруы кез келген жанның қолынан келмейді. Қамажай бейнесі осынысымен асқақ. Бауырларының көңіліне кірбің түсірмей қатарға қосып жеткізуді Қамажай парызымен деп біледі. Бір сөзінде әлдеқашан дүниеден өткен «шешеме не айтам» деп, қамығатыны да бар. Шығармада көрінетін жастардың бәрі де бетімен кеткен, өмірді өзінше түсініп, өзінше әрекет ететін бейнелер деп айту қателікке ұрындырады. Сіңлісі Нәзілә бірбеткей, тікмінез, турашыл, ойындағысын тура айтар бейне ретінде, Омар қақ-соқпен ісі жоқ, адал жанды, ғылымға берілген жан ретінде көрінсе, бар тартысқа негіз болып, Қамажай бейнесін ашып беретін бейне – Қамажайдың ержеткен інісі – Темір. Оның өзі де, дос-құрбы қыздары да бір сәттік қызыққа еліткен, өмірді өзінше пайымдап түсінетін бейнелер. Бұл олардың драмада дастарқан басындағы пікірталасынан айқын танылады. Драма идеясы заман ыңғайымен тұлғаның да бет-бедерінен айырылмай, адамдық қалпын сақтап қалу керектігін меңзейді.

Бүгінде өз оқырманын да, көрерменін де тапқан драматург Сая Қасымбектің «Жанталас» пьесалар жинағына қатысты оқырман жастарымыз ойларын төмендегідей өрбітеді.

шығармаларына сендіре біледі.

Автордың дін, имандылық, Құдайға деген сенімі ерекше. Оны «Гүл-Нәр» драмасынан көре аламыз. Басты кейіпкерлер – Гүл- нау-Ана мен Нәр-Адам-ата. Драма Гүлдің 8-рет адамның дене мүшесі Басқа тұрмысқа шығу салтанатынан басталады. Кейін Құдайдың қаһарына ұшырап, ақырзаманға ұласып, одан Нәр мен Гүлдің аман қалуымен жалғасады. Осыдан аман қалғандарына шүкір етіп, кейін адал махабаттарына көзі жетіп, бірге болуымен аяқталады.

Бұл шығарма модернистік бағытта жазылған. Бұл шығармада мифологиялық және культтық құндылықтар, яғни халықтың наным-сенімі көрініс тапқан. Автор ерте кезде балзді Құдай Адам-ата мен нау-Ана арқылы жаратты деген аңызды негізге ала отырып жазған. Модернизм мифологиялық тәсілді жандандыруды көздейді. Мифтік ойлау арқылы қоршаған орта болмысын танытады. Оқиға нақты бір уақытта емес, өткен мен келешек аралас мифологиялық уақыт бойынша көрсетіледі. Драманы оқу барысында болмыстың адам тіршілігімен үйлесе бермейтін қайшылығын аңғаруға болады. Оны Гүлдің адамның дене мүшелері – Көз, Құлақ, Ауыз, Мұрын, Қол, Аяқ, Басқа тұрмысқа шыққандығынан көре аламыз.

Негізі автор шығарма шешімін оқырман еншісіне қалдырады. Менің түйгенім – Құдайға шүкіршілік, қанағат ете білсең, өз шыққан тегінді қадірлесен, Жаратқан сенің мерейіңді тек арттыра береді.

Рақымжан Отарбаевтың «Айна-ғұмыр» драмалар жинағы бойынша талдау жасаған Ақмаржан Қобландиева өз ойын былай өрбітеді:

Р.Отарбаевтың «Айна-ғұмыр» кітабында бірнеше пьесалар қамтылған. Солардың ішіндегі «Айна-ғұмыр» драмасына ерекше тоқталғым келіп отыр.

тілдің барлық мүмкіншіліктерін кеңінен қолдана отырып суреттейді. Суреттеп қана қоймай, драматургияға тән аса жоғары экспрессивті-эмоционалды тұстарын тіл құдіреті арқылы жеткізген.

«Кек», «Бейуақ», «Пешене» трагедияларын оқи отырып, қазақ қызының қоғамдағы рөлі мен ХХІ ғасырдағы ауыр тағдырын анық байқай аламыз. Дәмежан Сейілжанқызы, Жазира Жарылқасын, Зәмзия сынды қазақ қызы мен әйелінің бір-бірімен қатысы жоқ кейіпкерлердің тағдырын 6-8 көрініс арқылы қысқа да нұсқа береді. Бірақ осынша қысқа көріністер арқылы қалың оқырманға терең ой қалдырады. Думан Рамазан кейіпкерлердің бейнесін ашуға бұрмаламай шынайы маскасын жан-дүниенді түршіктіретілік өткір тілмен беруден еш тайсалмайды. Сөзім дәлелді болу үшін трагедияда көп жерден кездестірмейтін сайқал, жезөкше, сұмырай, сұрқия сынды сөздердің бірнеше мәрте қайталануы жоғары экспрессивтілік мән үстемелейді.

Қойылымның әрбір үзігі шынайы өмірдің бір белгісіндей, сонысымен жаныңды елжіретіп, жүрегінді езіп жібереді, кейбір тұстарында мақтана да марқайасың, кей сәттерде көзіңе еріксіз жас үйіріледі. Думан Рамазан қоғамдағы біреу айтса, біреу айтпас шешімі табылмаған жер дауы, жесір дауы, әке мен бала, күйеуі ақ некелі әйелі арасындағы отбасылық мәселелердің түйінін күрмеуі қат-қабат сөз өнерінің құдіреті арқылы жеткізе білген.

Абыз қаламгер Әбіш Кекілбаевтың «адамды адам еткен – кітап, адамзат еткен – кітапхана» деген әдемі сөзін жас оқырманға үнемі қайталаудан жалықпаймыз. Ал біз оқырман жас көп болсын, оқитын кітабы бір емес, мың болсын дейміз.

Рүта СҰЛТАНҒАЛИЕВА,
ф.ғ.к., М. Өтемісов атындағы БҚУ
қауымдастырылған профессоры

ПЛЮСЫ И МИНУСЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ

В связи с пандемией коронавируса с марта 2020 года университет проводит обучение в дистанционном формате. Для обеспечения дистанционного обучения используются системы «PlatoHus» и «Moodle.wksu.kz». В систему «Moodle.wksu.kz» преподаватели загрузили учебно-методические комплексы дисциплин и учебно-методические материалы: лекции, практические занятия, лабораторные работы, задания, электронные учебники. Студенты могут зайти в свой личный кабинет и посмотреть все материалы по дисциплинам, которые изучают в данном семестре. Университет закупил лицензионное программное обеспечение ZOOM для проведения онлайн-занятий преподавателей со студентами.

Во втором полугодии этого года для студентов первого курса проводятся практические и лабораторные занятия в обычном формате обучения.

Сейчас есть возможность сравнения этих двух форм обучения.

К положительным сторонам дистанционного обучения можно отнести:

- При наличии интернета и компьютера можно учиться из любой точки области. Не надо тратить время на дорогу в вуз. Человек не зависит от транспорта. Это позволяет сохранить

массу свободного времени.

- Онлайн-занятия проходят в двух форматах – это записанный ранее видеоролик или занятие в прямом эфире. Здесь можно видеть преподавателя, задавать вопросы, общаться с одногруппниками.

- Для обучения преподаватели используют дополнительные слайды, презентации, видеоматериалы, аудиоматериалы, графику. Студент может вернуться в любой момент к материалу, изложенному ранее, чтобы освежить в памяти конкретные факты, правила. Если же есть вопросы, он может их задать преподавателю в общем чате, всегда существует обратная связь.

- В процессе дистанционного обучения большую часть материала студент осваивает самостоятельно. А значит, время для своих занятий он выбирает сам, студент может построить гибкий график для загрузки отчетностей, может использовать онлайн-издания, которые актуальны в настоящее время и помогут освоить программу.

- Дистанционное обучение позволяет оценить всех студентов, сразу выявить тех, кто не выполняет вовремя задания.

- К отрицательным сторонам

дистанционного обучения можно отнести:

- В практических и лабораторных занятиях необходимо руководство преподавателя, каждый новый пример интересен и сложен по-своему, поэтому вовремя данный совет, подсказка очень важны. Это можно сделать непосредственно на занятии при прямом общении. Сейчас это очень помогает студентам 1 курса.

- Важный элемент офлайн-обучения – личное общение. Взаимодействие с преподавателями и одногруппниками в неформальной обстановке может порождать удивительные идеи и менять взгляды, а это особенно важно для учителя.

- Процесс конспектирования лекций тренирует скорость письма, развивает механическую память, учит на ходу вычленять наиболее важные фрагменты из потока информации. Все эти навыки очень полезны в повседневной жизни и работе учителя, но дистанционное обучение их не дает.

- Удаленное обучение делает вас зависимым от технических средств.

- Дистанционное обучение требует от студента сильной мотивации и жесткой самодисциплины. Нет жесткого контроля, студент борется с желанием расслабиться и отложить работу на потом.

дела по дому, студенты начинают работать и мало времени уделяют учебе.

Екатерина Глухова,
студентка группы МФ-22

Дистанционное обучение не сильно отличается от очного обучения. Мы также посещаем пары, всегда есть обратная связь от преподавателя, можно задать вопросы, можно найти информацию на сайте. Конечно, в первое время были сложности с интернетом, но сейчас все технические вопросы решены. Не всем подходит такой формат, но мне он

нравится.

Фокина Алена,
студентка группы МФ-22

Мне удобно учиться на дистанционке. Связь с преподавателем есть, они нам также читают лекции, проводят практические и семинарские занятия. Нам не надо ходить с одного корпуса в другой, много свободного времени, которое не нужно тратить на дорогу. Мы также можем взять задания на сайте и выполнять их, если возникают вопросы, всегда можно связаться с преподавателем в общем чате и получить ответ. Мне полностью нравится дистанционное обучение.

Л.ОРЛОВА,
студентка 3 курса
физико-математического факультета

ЖОО–да ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ БАҒЫТТАРЫ

М.Өтемісов атындағы БҚУ ЖГФ 29 наурыз – 6 сәуір аралығында «ЖОО–да қашықтықтан оқыту технологиясын ұйымдастырудың бағыттары» тақырыбында әдістемелік апталық өткізді. Апталықтың сапалы да қызықты, студенттер үшін пайдалы да тартымды өтуіне факультетіміздің ұстаздары бір кісідей жұмылып, ат салысты. Осы апталық аясында доцент, б.ғ.к. Утаубаева Алма Уахитқызының «Генетика» пәні бойынша өткізген шеберлік сағаты мен виртуальды зертханалық сабағы туралы айтқымыз келеді.

30 наурыз күні доцент А.У.Утаубаева Абай атындағы Қазақ ҰПУ биология кафедрасының докторанты, «Цифрлық педагог - 2020» жазғы онлайн мектебінің үздік оқытушыларының бірі, республика көлемінде университеттердің профессор-оқытушы құрамына арналған вебинарлар өткізіп жүрген Улдахан Шыңғыс Мұратұлын бірлескен шеберлік сағат өткізуге, ұстаздар қауымы үшін де тәжірибе алмасуға мүмкіндік беретін пайдалы іс-шараға шақырды. Аталмыш шараға факультет деканы А.А.Тургумбаев, деканның оқу ісі жөніндегі орынбасары Ө.Қ.Абдырахман, деканның тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ж.С.Кажмуратова, биология және экология кафедрасының меңгерушісі м.а., PhD докторы Р.Ж.Қожағалиева, б.ғ.к., доц. Г.А.Бимағамбетова, аға оқытушы, магистрлер С.Н.Бохорева, Ж.М.Ихласова, С.М.Кабаева, А.С.Бисенгазиева, Әдістемелік жұмыс

Әлемді жайлап, кісендеп алған пандемия уақытында қашықтан оқыту білім берудің әртүрлі деңгейлерінде жан-жақты қолданылуда. ЖОО–да қашықтықтан оқыту ақпараттық және компьютерлік технологияларды қолданатын инновациялық білім беру үдерісі ретінде студенттердің тұлғалық дамуына бағытталған білім беру мақсаттарын жүзеге асыратын технология болып табылады.

және білім беру технологиялары бөлімінің сарапшысы Л.Н.Темрешева, магистранттар және Биология мамандығында оқитын студенттер қатысты.

Шыңғыс Мұратұлының шеберлік сағаты «Онлайн зертханаларға арналған ресурстар» тақырыбында өткізілді: Аталмыш шеберлік сағатта

студенттерге арналған виртуальды зертханаларды өткізудің логикасы мен құрылымы: теориялық материалдар, жұмыстың сипаттамасы, орындалу тәртібі, зертхананы орнату, есеп беру тәрізді сатылары талқыланды. Шеберлік сағатта Merlot, Classzone, VirtualLab, Learn Genetics, Phet Interactive Simulations, LabXchange, Virtual Amrita

Laboratories тәрізді виртуальды зертханалардың сайттарымен жұмыс жасау әдістемесі үйретілді. Сонымен қатар, «DNAftb.org» сайтындағы «Specialized chromosomes determine gender», «Learn Genetics» сайтындағы «DNA Microarray», т.б. зертханалық жұмыстары жүргізілді. Аталмыш шеберлік сағат теориялық және әдістемелік тұрғыдан жоғары деңгейде өтті.

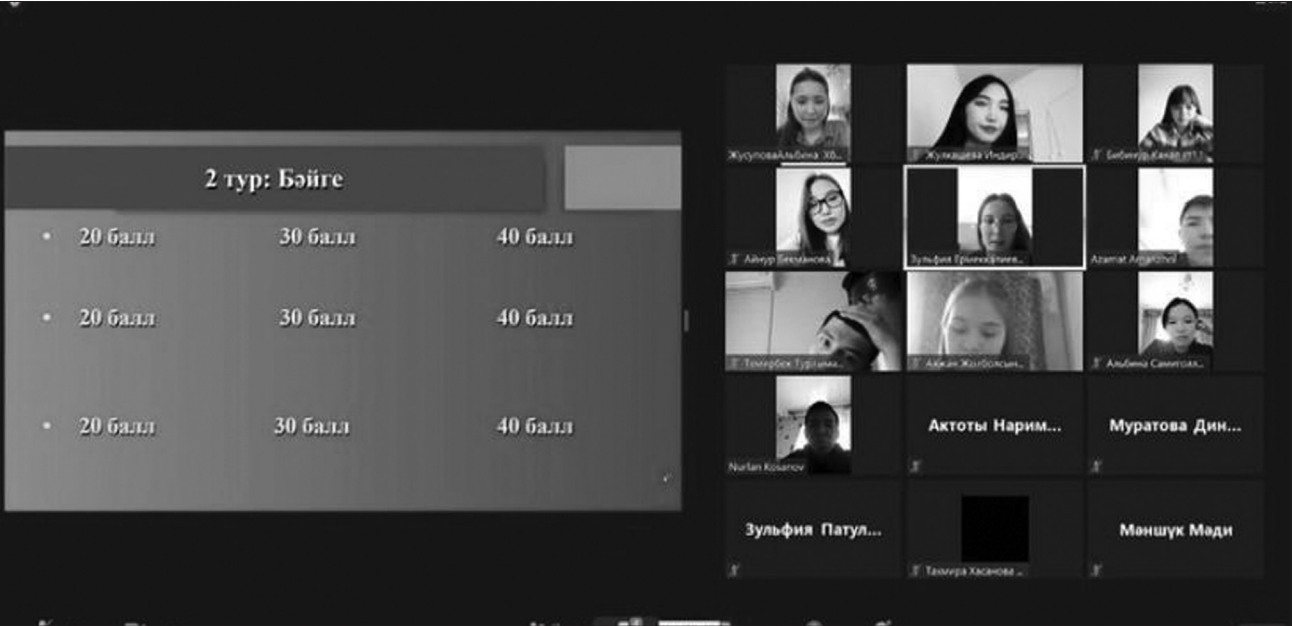
Сонымен қатар, б.ғ.к., доцент А.У.Утаубаева 1 сәуір күні «Биология Ағылшын тілінде 3/1» тобында «Population genetics» тақырыбында NearPod онлайн платформасында интерактивті сабақ өткізді. Сондай-ақ, аталмыш зертханалық сабақта Quizlet, Quizizz, LabXchange, Learn Genetics, т.б. сайттарымен де жұмыстану жүргізілді. Сабақ барысында, NearPod платформасындағы Fill in the Blanks, Open ended question, Memory tests, Matching pairs, Quiz, т.б. активитилер қолданылды. Зертханалық сабақ соңында оқытушы Quizizz викторинасын қолданып, студенттердің білімдерін бағалады.

Факультетіміздің профессор-оқытушылары құрамының «ЖОО–да қашықтықтан оқыту технологиясын ұйымдастырудың бағыттары» атты әдістемелік апталық аясында өткізіліп жатқан инновациялық шығармашылық сабақтары, еліміздің алдыңғы қатарлы университеттерінің оқытушыларының тәжірибе алмасу бағытындағы онлайн ашық вебинарлары, шеберлік сағаттары өз жалғасын таба берулеріне тілекшіміз. Мұндай сабақтардың студенттердің зияткерлігін, зиялылығы мен біліктілігін көтерудегі рөлі зор болары сөзсіз.

Айгерим ШАХМЕТОВА,
Биология ағылшын тілінде –
3/1 тобының студенті

Ел теңдігін аңсаған Исатай батыр

Сәуір айының 5-ші жұлдызында Жаратылыстану-география факультетінің студенттік деканатының ұйымдастыруымен Исатай Тайманұлының 230 жылдығына орай «Ел теңдігін аңсаған Исатай батыр» атты интеллектуалды сайыс өткізілді. Шарамызға факультетіміздің 3 кафедрасы қатысты. Барлық кафедра студенттері бір-бірінен қалыспай, өз білімдерін жоғары деңгейде көрсетіп шықты.

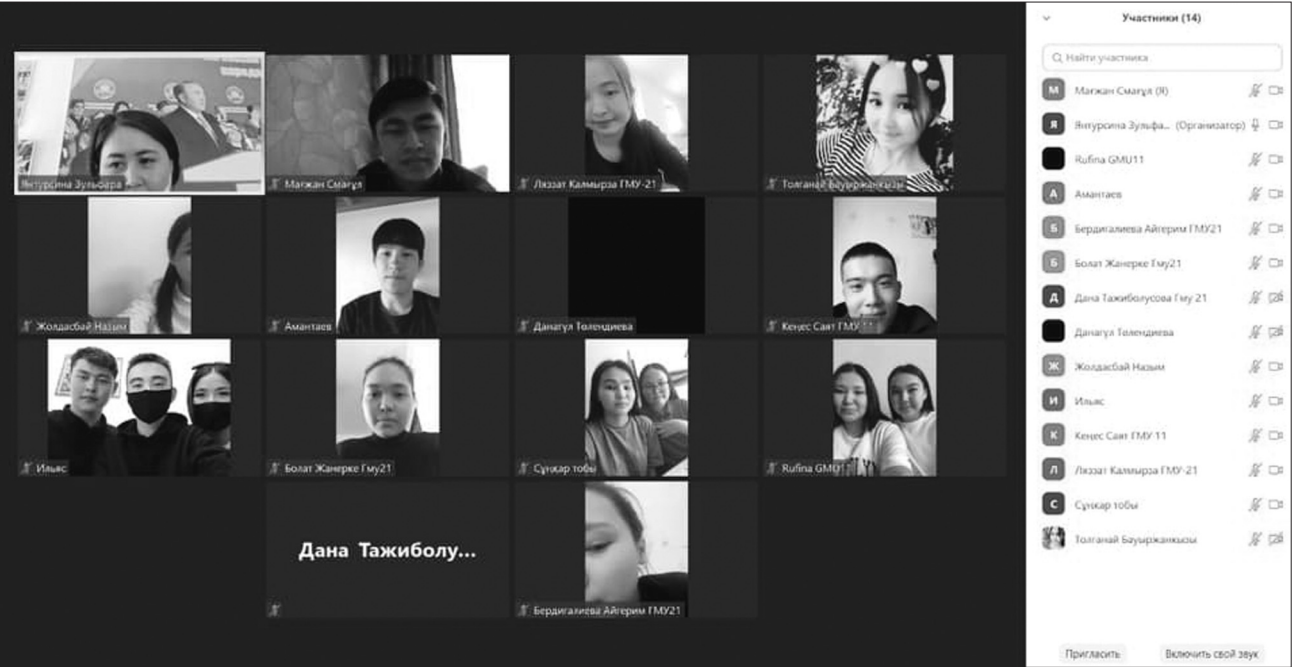
Сайысымыз онлайн форматта оздырылды. 3 кезеңнен құралған сайысымызда I орынды «Биология-география» тобы, II орынды «Химия» тобы, III орынды «География-тарих» тобы иеленді.

Ұлттың ұлы ұстазы

Ы.Алтынсариннің туғанына 180 жыл толуына орай Экономика және менеджмент кафедрасының аға оқытушысы және ГМУ-31 тобының ұйымдастырумен «Ұлттың ұлы ұстазы» атты танымдық сайыс оздырылды. Мақсаты - қазақтың ұлы ағартушысы

Ы.Алтынсариннің өмірі мен ағарту саласындағы халқына сіңірген еңбегін жан – жақты таныстыру.

Ы.Алтынсариннің өнегелі өлеңдері мен әңгімелерінен үлгі алу, студент жастардың

ҮЙІРМЕДЕН үйренеріміз көп...

«Геология және өлкетану» бағыты бойынша география кафедрасының аға оқытушысы Ходжанова Балдай Хамизеевнаның жетекшілігімен «ЖОО–да қашықтықтан оқыту технологиясын ұйымдастырудың бағыттары» әдістемелік апталығы аясында БГ-11 тобымен өткізілген үйірмеден студенттердің алған жаңа ақпараттары өте мол. Соның бірі, кезекті тақырып «Қарашығанақ мұнай-газ конденсаты және экологиялық мәселелер» болатын.

Студенттер бұл тақырыпты кең көлемде талқылады. Тақырыпты ашу барысында студенттер Батыс Қазақстан облысының геологиялық картасымен және пайдалы қазбалар жөнінде жеке-жеке тоқталу

Жақында педагогика факультеті мен БҚУ ғылыми кітапханасының ұйымдастыруымен «Даңқты дара тұлға» тақырыбында әскери қайраткер, қазақтан шыққан тұңғыш генерал Шәкір Жексенбаевтың туғанына 120 жыл толуына арналған танымдық кеш өткен болатын.

Қазақтың тұңғыш генералы

Шараға Шәкір Жексенбаевтың немересі, БҚУ ғылыми кітапханасының қызметкерлері және педагогика факультетінің оқытушылары мен студенттері қатысты. Шараны педагогика факультетінің декан орынбасары Тапаева Жанерке Таулбайқызы жүргізді. Кеш барысында мектепке дейінгі және бастауышта білім беру кафедрасының оқытушы магистрі Ж.Ж.Нәбиева қазақтың тұңғыш генералы Шәкір Айтәліұлы Жексенбаевтың өмір жолы туралы баяндама жасаса, БҚУ ғылыми кітапханасының кітапханашысы Айташова Гүлшира Шаденовна библиографиялық шолу жасады. Факультет студенттері ән орындап, көрініс сомдап, өлеңдер оқып кешті әсемдей түсті.

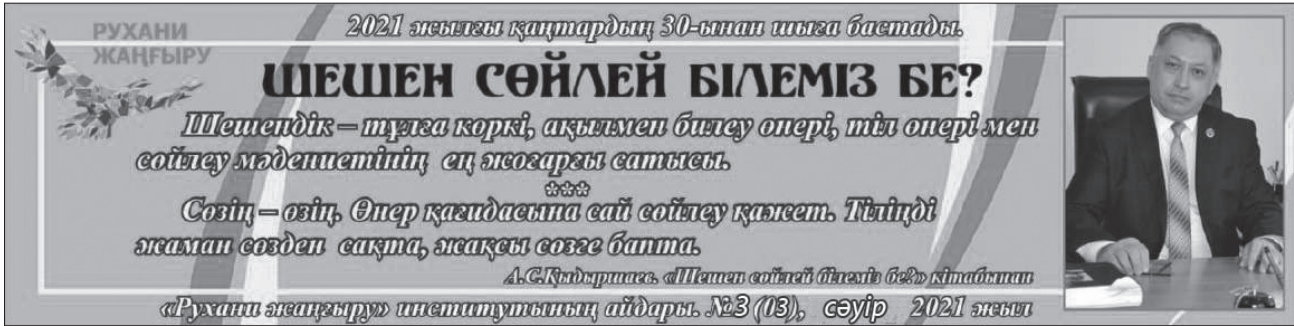
Кешті қорыта келе, Шәкір Жексенбаевтың немересі, техника ғылымдарының докторы, профессор Айтиалиев Ермек Сатпаевич өзінің алғысын білдіріп, алдағы уақытта ержүрек генерал-майор Шәкір Жексенбаевтың атын ұрпақтан-ұрпаққа жеткізу керектігін атап өтті.

еліне,халқына сүйіспеншілігін арттыру үшін ұлы тұлғаларды насихаттау. Сайыс 3 кезеңнен тұрды. Сайысқа 1-2-курс студенттерінен құралған 4 команда қатысты. Қазылар алқасының шешімі бойынша:

- 1-орын ГМУ-21 тобының “АЙҚАП” командасы;
- 2-орын ГМУ-11 тобының “ҚАНАФАТ” командасы;
- 3-орын ЭИМ-11 тобының “ГЕРМЕС” командасына бұйырды. Ал Ф-11 тобының “СҰҢҚАР” командасы Алғыс хатпен марапатталды.

арқылы танысты. Қарашығанақ мұнай-газ конденса-тының өзге кен орындарынан ерекшелігі және оның ауқымы жөнінде толық мәлімет алынды. Сонымен қатар қоршаған ортаға зияны, экологиялық проблемалар және адам денсаулығына әсері жөніндегі мәселелерді қарастырды. Үйірме соңында тақырыпты қорытындылай келе қоғамның мұнай және газға деген қажеттілігі күн санап артып отырған осы кезеңде отын шикізаттарының қоры қаншаға жететінін дәл айтып беру мүмкін емес. Геологтардың есептеуінше, 2030-2040 жылдарға қарай дүниежүзілік барланған мұнай қорының 80 пайызы таусылады деп күтілуде. Қалпына келетін және альтернативті энергия көздері қазіргі кезде бүкіләлемдік отын-энергетика балансында өте аз үлес салмаққа ие. Бірақ олардың қоры орасан зор. Сондықтан аталған проблемалардың алдын-алу үшін осы отын көздерінің отын-энергетикалық баланстағы үлесін барынша молайту шараларын қолдану қажет. Мұнай-газ саласының серпінді дамуы Қазақстанның бүкіл экономикасы үшін өте маңызды. Бүгінгі таңда мұнай-газ саласы Қазақстан Республикасы экономикасының құрылымында айқындаушы рөл атқарады. Сөз соңында тақырып бойынша сұрақтар қойылып, студенттер аталып өткен мәселелер бойынша өз ойларымен бөлісті. Осылайша үйірменің кезекті отырысы жоғары деңгейде өтті.

Нұрайым ӨМІРЗАҚ,
БГ-11 тобының студенті

Дос, ақылыңа ақыл қос!

Шаршы топта сөз бастау оңай ма?

Айтар болсаң, әр ойыңды қадап айт,
Бір сөзіңді мың толғамға балап айт.

Жүсіп Хас Хажыб Баласағұн (1017-1075ж.ж.),
Орта Азияның белгілі ақыны, ғалым

Шешендікке бостандық қажет. Сөйлеуші көпшілік алдында ақиқатқа жүгіне ойын еркін айтуы керек.

Платон (б.з.д. 427-347 ж.ж.),
ежелгі грек философы

Адам нені жан-тәнімен сезсе, ұғынса, соны ол жетер жеріне жеткізіп айта алады. Өзі жақсы білмейтін жайды уағыздағанда ғана кісі сөз таппай қалады. Адамды ой жетектей алса, ол анық сөйлейді, егер адам ойын жетектей алса, одан да анық сөйлейді.

Виссарион Белинский (1811-1848 ж.ж.),
орыс әдебиеттанушы ғалымы, сыншы

Адам зейіні – тұлға сана-сезімінің есігі іспетті. Сөз басында оны жайлап сыналап аша отырып, шешен арнайы амалдарға жүгіне келе, оны бүкіл сөз сөйлеудің басынан аяғына шейін анық қалпында ұстауға ұмтылады.

Константин Ушинский (1824-1907 ж.ж.),
орыс педагогы, ғалым

Тілдің міндеті – ақылдың аңдауын аңдағанынша, қиялдың меңзеуін меңзегенінше, көңілдің түюін түйгенінше айтуға жарау. Мұның бәріне жұмсай білетін адам табылуы қиын. Ойын ойлаған қалпында, қиялын меңзеген түрінде, көңілдің түйгенін түйген күйінде тілмен айтып, басқаларға айтпай білдіруге көп шеберлік керек.

Ахмет Байтұрсынұлы (1873-1937 ж.ж.),
қоғам қайраткері, ақын, ғалым-лингвист, педагог

Шешендердің жүйрік ой толғауы тыңдаушылардың талғамына тәуелді. Ол не айтатынын, қай жерде айта-тынын және қалай айтатынын жете түсінуге тиісті.

Марк Тулий Цицерон (б.з.д.106-43 ж.ж.),
Римдік шешен, қоғам қайраткері

Баяндаманың түйіндемесі – барлық айтқандарыңның қорытындысы. Бұдан кейін бірдеңе айту мүмкін еместей болуы керек.

Анатолий Кони (1844-1927 ж.ж.),
қоғам қайраткері, ақын, ғалым-лингвист, педагог

Мінбеге шыққан шешен сөз туралы ойламау керек, ол рет-ретімен өзі тізіледі. Тыңдаушылар шешеннің өз ойымен өзі болып, яғни, толқынды, құйынды ойларының ырқына бағынғандығының куәгері болуға тиісті. Кез келген ой өзіне тән сөздерді пайдаланады, сонда ғана табиғи сұлулыққа бөленеді.

Петр Пороховщиков (1867-1954 ж.ж.),
орыс заңгері, шешендіктанушы

Барлық істе дерлік ең қиыны – басталуы.

Жан-Жак Руссо (1712-1778 ж.ж.),
француз философы, жазушы, ойшыл

Көңілдегі көрікті ой ауыздан шыққанда өңі қашады.

Абай Құнанбайұлы (1845-1904 ж.ж.),
қазақтың дүлдүл ақыны, ойшыл

Адам білмегендіктен адаспайды, білгішсінемін деп адасады.

Жан-Жак Руссо

Егер айтар ештеңең болмаса, аузыңды жап, ал ай-тарың болса, айт, бірақ жалған айтпа.

Ромен Роллан (1866-1944 ж.ж.),
француз жазушысы, публицист

Қай кезде болмасын шешендік өнерінің шегінен шықпа. Аузыңнан шыққан сөзің тыңдаушыға, тыңдаушының жүрегіне қонымды, жеңіл болсын. Егер сен сөйлегенде бұл тәсілді қолданбасаң, айтар сөзіңді бар ықыласыңмен дәлелдегеніңмен, жұрт оны тыңдамайды. Тыңдаушылардың талабына қарап, көңілдегісін тауып сөйлеген кезде ғана қиын жағдайдан қысылмай шығасың.

«Қабуыснамадан»,
шығыс педагогикасының озық туындысы (XI ғ.)

Қол бастау қиын емес,
Көк найзалы ерің болса.
Жол бастау қиын емес,
Соңыңа ерген елің болса.
Бәрінен де сөз бастау қиын:
Тауып айтсаң, мереке қылады,
Таппай айтсаң, келеке қылады.

Досбол Қорлыбайұлы (1800-1890 ж.ж.),
би-шешен

Белгілі болса, жолдан жаңылмас,
Білімі болса, сөзден жаңылмас.

Махмұд Қашқари (1029-1101 ж.ж.),
қазақ ғалымы, ақын

Ақыл жетіспеген жерде бәрі жетіспейді.

Джордж Галифакс (1633-1695 ж.ж.),
ағылшынның қоғам қайраткері, жазушы

Егер мен кейде бөтен біреудің сөзімен сөйлем, мұным өзімді-өзім жақсырақ жайып салуға тырысқандығымнан.

Мишель де Монтень (1533-1592 ж.ж.),
француз философы, жазушы

Жалған сөйлем, ақиқатты түгел айтудың да қажеті шамалы.

Бальтасар Грасиан (1601-1658 ж.ж.),
испан философы, әдебиет теоретигі

Адамзатқа не керек:
Сүймек, сезбек, күйінбек,
Харекет қылмақ, жүгірмек,
Ақылмен ойлап сөйлемек.

Абай

Сізді тыңдамау, түсінбеу, сізбен келіспеу мүмкін емес болатындай тұрғыда сөйлеу керек.

Евгений Адамов,
мемлекет қайраткері, ғалым

Оқығанды көкірекке тоқу оқырманның қабілет-қарымына, зейін-зердесіне тәуелді, ал ауызша, яки, шешен сөзді ұғып қабылдау сөйлеушінің әсерлі, мәнерлі, ойнақы-ойнатып жеткізу қабілетіне байланысты.

Серік Негимов,
әдебиеттанушы ғалым, шешендіктанушы

Шешендік өнер негізі мәдениетте: көбірек білген сайын, озық та үздік сөйлейсің.

Евгений Адамов

Шешен сөздің зор мүшелері бесеу: бастамасы, ұсынбасы, мазмұндамасы, қыздырмасы, қорытпасы.

Ахмет Байтұрсынұлы

Пікірді баяндап, түсіндіріп, дәлелдеп, сипаттап, ақыл жағы қанағаттанғаннан кейін жүрек жағына әсер етіп, бойын балқыту жеңіл болады.

Ахмет Байтұрсынұлы

Сыпайы сызып айтады,
Шешен қызып айтады,
Шорқақ үзіп айтады,
Бұзық бұзып айтады,
Түзік түзіп айтады.

Кенже би,
шешен-би

Тілдің жетік жүйесін меңгеріп, қыр-сырын біліп, бабын келтіріп қолдансақ, айдама жорға мінгендей боларсың.

Ісмет Кеңесбаев (1907-1995 ж.ж.),
белгілі тілші ғалым

Шын көңілмен айтар тілегі болса,
Шындықпен ғана жауап беру қарыз.

Мұхтар Әуезов (1897-1961 ж.ж.),
қазақ әдебиетінің классигі, қоғам қайраткері, ғалым

Сын айту үшін, шын айт. Шын айтпай, сын айтпа.

Бауыржан Момышұлы (1910-1982 ж.ж.),
халық қаһарманы, жазушы

Жеңемін деп біреуді,
Өтірік сөзбен қостама.

Асан қайғы (**Хасан Сәбитұлы**) (XIV-XV ғ.ғ.),
би, ақын, қоғам қайраткері, ойшыл

Тұтқиылдан тапқырлық таныту, өрнегі әсем өнегелі-ғибратты сөз айту – шешен талантының бір қыры.

Серік Негимов

Шешен аудиторияның әлеуметтік құрамын, қызметін, жас ерекшеліктерін, көңіл-күй толқындарын, наным-сенімдерін есепке алмай болмайды. Мәселен, жастар жиналған аудитория ең жарқын, нақты материалды жігермен, құлшыныспен сөйлеп жеткізуді ұнатса, тәжірибелі кісілер отырған жерде шешеннің логикасына құлақ түреді.

Анатолий Кони (1844-1927 ж.ж.),
қоғам қайраткері, заңгер, сот шешені

Айқын сөз – еркін ойдың белгісі, бірақ айтылар жерін дұрыс таңдамасаң өзіңе қауіп.

Демокрит (б.з.д.384-322 ж.ж.),
ежелгі грек философы

Бабы мен бағы бұққан тұяқ та бір – ойға суарылмаған әуен мен әуез де бір: нені айту бір пара, қалай айту бір пара, кімге айту, қашан айту бір пара.

Асқар Сүлейменов (1938-1992 ж.ж.),
жазушы, әдебиет сыншысы, драматург

Ешқашан қағазға қарап сөйлемеймін. Өр кез мені тыңдап отырған жандардың жанарына үңілемін. Алдын ала даярланған мәтіндердің құрылымдары да белгілі болып тұрады. Алайда, ең бастысы – тыңдаушының өзіне қызығушылығын жоғалтып алмау. Мен дайын тұрған мәтінді ұмытып та кетемін. Тыңдаушыларымның бірдеңені түсінбей тұрғандарын көрсем, айтқан нәрсемді басқаша түрде қайта жеткізуге тырысамын. Мен керемет шешен адам емеспін, десе де шешендікті үйреніп жүрмін.

Ли Куан Ю (1923-2015 ж.ж.),
Сингапур саясаткері, саясаттанушы

Саясатпен айналысар болсаңыз, айтқаныңызды халыққа жеткізу үшін сізге телесуфлер көмектесе алмайды. Алдын ала жазылған мәтінге тәуелді болсаңыз, сіздің сөйлеген сөзіңіз – бос кеткен дүние. Сөйлеу барысында тыңдаушыңыздың жүзіне қараңыз, араңызда байланыс үзілгенін сезсеңіз, айтқан нәрсеңізді қайталаңыз. Мен солай істеймін.

Ли Куан Ю

Жауапты редакторы: Абат Қыдыршаев,
Республикалық «Үш қоңыр» әдебиет, мәдениет және өнер газетінің Батыс Қазақстан облысы бойынша меншікті тілшісі

Бaubек Бұлқышев атындағы жас журналистер клубының жаршысы

2016 жылы қаңтардың 30-ынан бастап шығады - Издаётся с 30 января 2016 года

Газет - халықтың көзі, құлағы һәм тілі.
А. Байтұрсынов

Журналист

(Journalist)

№12 (37), сәуір, 2021 жыл

Әлем назарындамыз

Бүгінде ЮНЕСКО сөзін жиі естиміз. Әрине, белгілі бір ұйым екенін саналы түрде ұғамыз, алайда қандай бағытта жұмыс жасайтынын білеміз бе? Қазақстан мен ЮНЕСКО-ны не байланыстырады? Қандай іс-шаралар бірлесе отырады? Қазақстан Республикасының аталған ұйымға мүшелігінің тиімділігі неде?

ЮНЕСКО - БҰҰ-ның білім беру, ғылым және мәдениет жөніндегі дүниежүзіндегі мәдени және табиғи мұраларды қорғау ұйымы. 1945 жылы қараша айының 16-сында құрылып, 1972 жылы дүниежүзілік мәдени мұраларды қорғау жөнінде қарар қабылданған. Штаб-пәтері Францияның астанасы Париж қаласында орналасқан. Қазақстан бұл ұйымға 1992 жылдың мамыр айының 22-сінде мүше болып қабылданып, сол уақыттан бері белсенді әріптестікке ерекше ден қойған.

ЮНЕСКО мүшелігінің елімізге тиімділігі неде? Бізге мәлімі бүгінгі таңда табиғи зардаптарға орай, адамдардың кеселінен жоғалу алдында тұрған не қауіпті жағдай төніп тұрған аса бағалы тарихи ескерткіштер мен мәдени ошақ көздерін қайта қалыпқа келтіруде және әлемдік құндылықтар көзі іспетті мұраларымызды қалыпты қатарға қосу үшін еліміз осы ұйыммен бірлесе белсене жұмыс жасай алатындығы қуантады. Еліміздің қарқынды дамуы мен кемел келешегі үшін ұлттық тарихымызды, мәуелі мәдениетімізді, таңғажайып тарихи ескерткіштерімізді естен шығармауға тиіспіз. Десек те, табиғи апаттар салдарынан жойылу алды қауіпінде тұрған қайталанбас мәдени ошақтарымызды «реинкарнациялануға» тікелей осы ұйым қолдау білдіреді. Қазіргі таңда Қазақстанның көптеген нысандары ЮНЕСКО-ның әлемдік мұралары тізіміне енгізілді. 2003 жылы

көктемгі жоралғылары Адамзаттың материалдық емес мәдени мұраларының тізіміне енгізілген-ді; 2016 жылы желтоқсан айында ЮНЕСКО-ның адамзаттың мәдени материалдық емес құндылықтарының көрнекілік тізіміне жаңа элемент енді, ол - Қазақстанға тән саятшылық. Бұл – жыртықш құстарды аңға салу дәстүрі, қазақ халқындағы өте ерте замандардан келе жатқан спорттық өнер; Біржан сал мен Сүйінбайдан басталатын қазақтың нағыз өнері, суырыпсалма ақындардың айтысы мәдени мұра қатарына 2015 жылы желтоқсан айында кірген-ді; Біздің арғы тегіміз - көшпелі қазақ. Жаз жайлауда, қыс қыстауда көшкен кезде киіз үй халқымыздың қара шаңырағы болған. Тек баспана ретінде ғана емес, әр нышаны бір жақсылықты, ырымдық ұғымды білдіреді. Бұл қасиетті қара шаңырағымыз – киіз үй де 2014 жылы қараша айында материалдық емес мәдени мұра санатына енген-ді; Адамзаттың материалдық емес мәдени мұра қатарына ұлттық мейрамымыз Наурыз да енгізілген-ді. Жаңа жылымыздың үш күн бойы 21-23 наурыз аралығында тойланатындығы бекіген-ді; Көне ескерткіштеріміздің бірі Таңбалы археологиялық петроглифтері де ЮНЕСКО-ның әлемдік мұралар қатарына 2004 жылы енген-ді; Жер аяғы кеңіп, жер бусанып жайлауға шыққанда қылықты қыздарымыз ән айтып, би билесе, ұлдарымыз ұлттық ойындарын ойнап бір жасап қалатын. Ұлттық ойынымыз асық ату да ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұра қатарына 2016 жылы енген-ді. Міне, осыншама ұлттық мәдени байлығымыз әлемдік мұралар, әлемдік құндылықтар сапынан көрінуде. Әрине, бұның өзі - ЮНЕСКО мен еліміздің тығыз қарым-қатынаста

Әлемдік мұра биігіндегі ҚАЗАҚСТАН

бүкіләлемдік материалдық емес мәдени мұра тізіміне енген Қазақстандағы тұңғыш нысан - Қожа Ахмет Ясауи кесенесі. Бұл жөнінде 2003 жылы маусым айының 23-інде Париж қаласында ЮНЕСКО-ның 27-сессиясында айтылған-ды. Сарыарқа – Солтүстік Қазақстан даласы мен көлдері – Қазақстандағы және Орта Азиядағы Әлемдік мұра тізіміне алғашқы болып енген табиғи нысан. Бұл шешім 2008 жылдың шілде айының 7-сінде Квебекте (Канада) өткен Әлемдік мұра комитетінің 32-сессиясында қабылданған-ды. Тамыры тереңде жатқан тарихы Қажымұқан балуаннан бастау алған қазақ күресі де ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұралар тізіміне 2016 жылы желтоқсан айының 2-сінде енген-ді. Қазақтың жиын-тойы, басқосулары бұл спорт түрінің сайысынсыз өтпейтін; Құрманғазы атамыздан бастау алған домбыраның қоңыр дауысты әуездері де материалдық емес мәдени мұра тізімі қатарында. 2014 жылы қараша айының 27-сінде қабылданған қарарда: «Домбырамен орындалатын күйлерін орындау өнері қазақ халқының ынтымақтастық жолында маңызды рөлін атқарып, халықтағы өзіндік ерекшелік және бірлік сезімдерін қалыптастырады» делінген-ді. «Нағыз қазақ қазақ емес, нағыз қазақ домбыра» дегеніміздің нақ өзі. Иә, қасиетті домбыраның құлақтан кіріп, бойды алған әсем әуені әлемдік мәдени мұра қатарынан неге көрінбеске; Ер жігіттің жеті қазынасының бірі – ат. Ер қанаты да - ат. Ендеше бұл қасиетті жануардың асауын тұсаулап қолға үйрететін атбегілеріміздің де әдет-ғұрыпы 2018 жылы қараша айының 26-сы мен желтоқсан айының 1-і аралығында Маврикий Республикасының астанасы Порт-Луи қаласында өткен ұйымның 13-сессиясы барысында мақұлданып, қазақ атбегілерінің

екенінің айқын айғағы. Десек те, бәрі бітті, жыртығымыз жамалды, елдік күллі құндылықтарымыз көңнен аршылды, тасадан шығарылды, көлеңкемізге күн күлімдеді дей аламыз ба? Осы тұста ойланарымыз бар іспетті. Жә, әзірше, барды қанағат тұталық!..

Сондай-ақ, тек мәдени мұра ғана емес еліміз ЮНЕСКО-мен бірігіп түрлі іс-шараларды да атқарғаны мәлім. Мәселен, академик Қаныш Имантайұлы Сәтпаевты мәңгі есте қалдыру туралы қаулыға сәйкес атақты ғалымның 100 жылдық мерейтойы ЮНЕСКО-ның қолдауымен 1999 жылы сәуір айының 15-і мен 23-і аралығында Париж қаласындағы ЮНЕСКО-ның бас пәтерінде айтулы симпозиум форматында өткізілгені мәлім. Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президенті–Елбасымыз бен Қазақстан Республикасының Үкіметінің қолдауымен ЮНЕСКО-ның бірлесуі арқылы Астана мен Алматы қалаларында 2000 жылы «Үшінші мыңжылдық ғылым» атты халықаралық конференциясы өткен-ді; ЮНЕСКО күнтізбесіне Түркістан қаласының 1500 жылдығы; Тараз қаласының 2000 жылдығы; Махамбет Өтемісұлының 200 жылдығы сынды айтулы күндер мен мерейтойлар енгізілген-ді. Қазақстандағы мәдениеттің, білімнің және ғылымның дамуына молынан қомақты үлес қосатын ЮНЕСКО іспетті беделді халықаралық ұйымның маңызының зор екенін ескере келе, Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев көрнекті қоғам қайраткері, ақын Олжас Сүлейменовті Қазақстан Республикасының ЮНЕСКО-дағы тұрақты өкілі ретінде тағайындағаны мәлім. Қазақтың бас ақыны Абай Құнанбайұлының 150 жылдық мерейтойлық сессиясы да ЮНЕСКО шеңберінде өткенін күллі қазақ ұлты мақтана айтары даусыз...

Қысқасы, еліміздің болашағы үшін, келешекте

Байқау

Алаш туы астында күн сөнгенше сөнбейміз

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Тәуелсіздік бәрінен қымбат» атты мақаласында айтылған тәуелсіздік идеясының өзегі болған Алаш арыстарының асыл мұрасы мен өсімдерін, тұтас тағылымын, ұлы ерліктерін, елге қызмет етудің озық үлгілерін студенттер арасында кеңінен насихаттау, жас жеткіншектерге патриоттық сезім ұялату мақсатында Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті студенттері арасында университетішілік «Алаш туы астында күн сөнгенше сөнбейміз» (Алаш тұлғаларының тағылымы) тақырыбында эссе байқауы өтті.

I. Эссе жеңімпаздары:

Бас жүлде – Ниятллаева Гүлшат, ЮР-11-тобы;
1 орын – Ахметжанова Аялым, ҚТӘ-31-тобы;
2 орын – Мейірбекқызы Бекзада, Мен-21-тобы;
2 орын – Бақытбаева Гүлбибі, Фил-33-тобы;
3 орын – Осинская Варвара, ЮР-34-тобы;
3 орын – Махамбет Назерке, Фил-33-тобы;
3 орын – Тасқалиев Ғаділбек, ҚТӘ-31-тобы.

Ынталандыру сыйлығы:

1. Сүйеу Гүлден, Ист-11-тобы;
2. Жолболсынова Аяжан, БГ-11-тобы;
3. Досмұқамбетова Томирис, Рег-21-тобы;
4. Төрен Дариға, ҚТӘ-33-тобы;
5. Қадырқұлов Нұртілеу, Фил-33-тобы;
6. Абсалямова Асель, ҚТӘ-31-тобы;
7. Берікқали Сауат, ҚТӘ-31-тобы.

II. Алаш оқуларының жеңімпаздары:

Бас жүлде – Мамұт Зафура, Филология факультеті;
1 орын – Дөкес Ақтоты, Тарих, экономика және құқық факультеті;
2 орын – Байрамбай Тлектес, Филология факультеті;
2 орын – Қосанов Нұрлан, Жаратылыстану-география факультеті;
3 орын – Қарамадинов Есетай, Педагогика факультеті;
3 орын – Қожаметов Бекзат, Мәдениет және өнер факультеті;
3 орын – Өмірзақ Еркін, Физика-математика факультеті.

Ынталандыру сыйлығы:

1. Бисенғалиева Айгерім, Жаратылыстану-география факультеті;
2. Сайлаубайқызы Балнұр, Тарих, экономика және құқық факультеті;
3. Көшкінбаева Амина, Педагогика факультеті;
4. Болдыбай Бақытгүл, Тарих, экономика және құқық факультеті;
5. Исмагулов Армат, Жаратылыстану-география факультеті;
6. Сағидолла Туғанай, Физика-математика факультеті;
7. Сағидуллеева Аружан, Педагогика факультеті.

әлемдік деңгейдегі танымал өркениетті елдер сапынан лайықты орнықты орын алу үшін ЮНЕСКО іспетті халықаралық беделді ұйымдармен бейбіт келісімде бірлесе жұмыс жасап, елімізді әлемдік деңгейге көтеруге көп болып тер төге беруге тиіспіз. Бүгінгі Тәуелсіз Қазақстанның 30 жылдығы қарсаңында ұлттық 10 нысанның әлемдік мұралар санынан көрінуі мол күш-жігердің, тынымсыз еңбектің арқасы екені даусыз. Десек те, ұлттық құндылықтар сапындағы қайталанбас бірегей елдік жәдігерлеріміздің санын еселей түсу, сөйтіп ұлттық құндылықтарымыздың адамзаттық құндылықтар сапынан танылуы жолында ойлы тер төгуіміз – келер жаңа ұрпақ алдындағы парызымыз.

Жанар
ҚАБДІРАХИМҚЫЗЫ,
«Рухани жаңғыру» инсти-
тутының әдіскері

Кәсіби бағдар беру жұмысы

Тарих, экономика және құқық факультетінің деканы, э.ғ.к Г.И.Нестеренко, кафедра меңгерушілері Б.Г.Искакова, С.Л.Серикова, А.С.Байбулсинова, Ф.К.Мухамбеткалиева мен оқытушы Ж.А.Калиева Бәйтерек ауданы, Трекин жалпы орта білім беретін қазақ мектебіне барып, мектеп директоры Н.Ж.Талиповамен және Володар, Жайық ЖОББ мектептерінің мұғалімдерімен кездесіп, кәсіби бағдар беру жұмысы бойынша «Білім talks» шарасына қатысты.

Шара барысында университет пен мектеп арасындағы қарым-қатынасты нығайту мақсатында университет пен Трекин ЖОББ ынтымақтастық келісімге қол қойды. Кездесу барысында факультет деканы Г.И.Нестеренко сөз сөйлеп, факультет мамандықтары, тарихы мен жетістіктері туралы баяндады.

Университет мамандықтары туралы мәліметтер беріліп, үнпарақтар мен хабарламалар таратылды. Университет мамандықтары туралы қойған сұрақтарына оқытушыларымыз өз жауаптарын беріп, университетімізге оқуға шақырды.

Сәуір айының 6-шы жұлдызында жаратылыстану-география факультеті химия кафедрасының оқытушы магистрі А.Р.Кенжеғалиева және химия-ағылшын мамандығының 3-курс студенттерінің ұйымдастыруымен “Chemistry in our life” атты білім сайысы оздырылды.

Білім сайысы оздырылды

Сайыс оффлайн форматта да, онлайн форматта да өткізіліп, 3 кезеңнен тұрды: 1 кезең - “quiz show”; 2 кезең - “guess they reaction”; 3 кезең - “find missing words”.

Сайыс барысында қызықты ойындар ойнатылып, шапшаңдығымен “Охуген” тобының студенттері ерекше көзге түссе, тапқырлығымен “Diamond” командасы алға шықты. “Mendeleev” тобы да ұйымшылдық қабілеттерімен ерекшеленді. Сайысымыз

өте тартысты өтті, студенттердің қаншалықты жан-жақты, алғыр, зерек екені анық байқалды.

Қорытындысында қазылар алқасы мен оқу ісі жөніндегі декан орынбасары Абдырахман Асемгуль Кайратқызы сөз сөйлеп, командаларымызды бағалап, әділ төрелігін көрсетті.

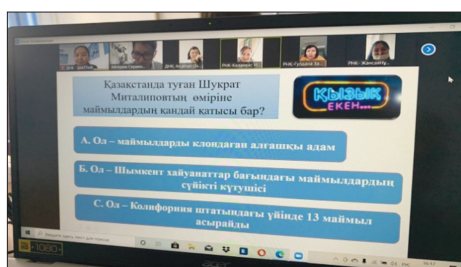
Сайыс нәтижесі бойынша I орын “Diamonds” тобына, жүлделі II орын “Охуген” тобына, ал III орын “Mendeleev” тобына бұйырды.

Қызық екен...

Жаратылыстану-география факультетінің биология-экология кафедрасында Тәуелсіздігіміздің 30 жылдығына орай 5 сәуір күні 1-курс магистранттарының ұйымдастыруымен «Қызық екен» интеллектуалды ойыны өткізілді. Факультетімізде қашықтан оқыту форматы жүргізілсе де уақытымызды қызықты өткізуге, бір - бірімізді білім нәрімен сусындатуға тырысудамыз. Ол үшін профессор-оқытушыларымызға алғысымызды білдіреміз. Интеллектуалды ойын ZOOM платформасы арқылы жүргізіліп, факультет деканының орынбасары, профессор-оқытушылар құрамы қатысты.

Магистранттар ДНҚ және РНК топтары болып сайысқа түсті. Сайыстың кезеңі бойынша 12 сұраққа жауап беріп, 13-ші соңғы суперфиналда магистранттар барлық жинаған балдарының белгілі бір мөлшерін тігуі керек болатын. Қанша балл тігіліп, жауаптары дұрыс болса соған сай балл иеленді. ДНҚ тобы жинаған 40 балды толықтай тіксе, РНК 30 балдың 20 - сын суперфиналда ойнатты. Нәтижесінде ДНҚ 80, РНК тобы 60 баллды иеленді. Ойынымызда көрермендерден көмек сұрау кезінде кафедрамыздың профессоры Альжанова Бағдагүл Сақтанғанқызы топ мүшелеріне ерекше көмектесті.

Магистранттарға ұйымдас-тырушылардың әзірлеген сұрақтары өте

жоғары деңгейде болды. Олар өздерінің шығармашылық, сыни көзбен қарау және аналитикалық болжау қабілеттерін, сондай-ақ бірлескен командалық рухтарын көрсетті.

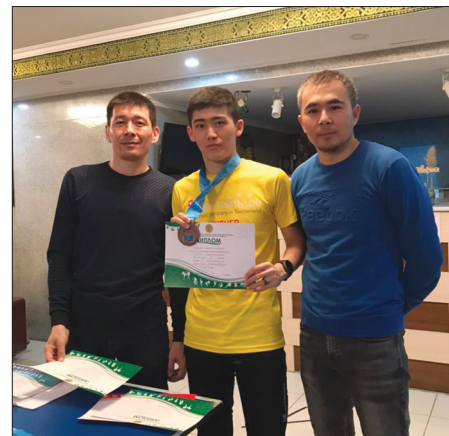
Шаттық СҰҢҒАТОВА,
Жаратылыстану – география
факультетінің 1-курс магистранты

Бәйтеректі!

Жуырда Ақмола облысы Щучинск қаласында шаңғымен спорттық бағдарлаудан ҚР чемпионаты өткізілді. Чемпионатқа республикамыздың әр аймағынан 140-қа жуық спортшы қатысып, 9 командаға бөлінді. Командалар «Орта», «Ұзақ», «Бір адамдық эстафета», «Спринт» қашықтықтары бойынша сынға түсті.

БҚО командасы құрамындағы Педагогика факультеті Дене шынықтыру және спорт мамандығының 2-курс (Фкс-25 тобы) студенті **Махамбетұлы Мұстафа** барлық қашықтықта белсенділік танытып, төмендегідей нәтиже көрсетті:

3-орын «Орта» қашықтығы;
3-орын «Ұзақ» қашықтығы;

3-орын «Эстафета» қашықтығы.
Құттықтаймыз!

Ө.А.Байқоңыров атындағы Жезқазған университетінде 5B011000 – «Физика» мамандығы бойынша жоғары оқу орындарының студенттері арасында өткен XIII республикалық олимпиадаға қатысқан М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің студенті **Сергей Бутковты жүлделі II орын** алуымен және **жетекшісі Алман Нысанбаевты** білім бәйгесінде қол жеткізген жетістіктері үшін шын жүректен құттықтаймыз.

Олимпиада жүлдегерлері

16 сәуірде А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінде 5B011600-География мамандығы бойынша Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттері арасындағы XIII Республикалық пән олимпиадасы оздырылды. Білім додасының мақсаты – студенттердің география пәні бойынша теориялық және практикалық білім деңгейін анықтау, шығармашылық қабілеттерін ашу, талантты, дарынды студенттерді іріктеу және қолдау, студенттердің зияткерлік әлеуетін қалыптастыруға жәрдемдесу, қазіргі заманғы ғылыми мәселелерді шешуге студенттер мен жас ғалымдарды тарту.

Олимпиадаға Қазақстанның түкпір-түкпірінен 21 команда қатынасты. Олимпиада 2 кезеңнен тұрды (теориялық кезең және практикалық кезең). Олимпиадаға Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік педагогикалық институтының ректоры, география ғылымдарының докторы, профессор Сейтбек Бекенович Қуанышбаев, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ профессоры, география ғылымдарының докторы Орденбек Блисбекұлы Мазбаев төрағалық жасады. Олимпиада қорытындысы бойынша командалық

есепте М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті атынан қатынасқан екі команда жүлделі II және III орындарды иеленді. Сонымен қатар, жекелей есепте III орынды 4-курс студенті Сансызбай Батырбай қанжығасына байлады. Командалардың жетекшілері – география кафедрасының оқытушылары Мирас Амангелдіұлы Галимов, Ахан Асқарұлы Тургумбаев. Қатысушы командалар арнайы дипломдар мен сертификаттармен марапатталды.

Құттықтаймыз!

РЕДАКЦИЯҒА КЕЛІП ТҮСКЕН МАТЕРИАЛДАР Өңделеді. ҚОЛЖАЗБАЛАР АВТОРЛАРЫНА КЕРІ ҚАЙТАРЫЛМАЙДЫ. ДЕРЕКТЕРДІҢ ДӨЛДІГІ ҮШІН АВТОР ЖАУАПТЫ. ЖАРИЯЛАНЫМ АВТОРЛАРЫНЫҢ ПІКІРЛЕРІ РЕДАКЦИЯ КӨЗҚАРАСЫН БІЛДІРМЕЙДІ.

МЕНШІК ИЕСІ:

Махамбет Өтемісов атындағы

Батыс Қазақстан

университеті.

Газет айына бір рет шығады.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 14.06.1995ж. тіркеліп, тіркеу туралы нөмірі №11390-Г күйлігі берілген.

ҚР Байланыс және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 10.12.2012ж. қайта есепке алу туралы №13213-Г күйлігі берілген.

Таралымы 800. Тапсырыс № 445

РЕДАКТОР: Азиза СУЙНШКАЛИЕВА

ТІЛШІЛЕР: Нұрайлым ҚҰБАЕВА, Дария ДЖУМАГАЛИЕВА, Гүлбибі БАҚЫТБАЕВА, Шұғыла ЕҢСЕП, Гүлсезім СЕРІКБАЕВА

БЕТ ҚҰРУШЫ & ДИЗАЙН:
Асель АБДУЛЛИНА

ФОТОСУРЕТ:

Рафхат ХАЛЕЛОВ, Оқу теледидары және графикалық жобалау зертханасы

Газет Редакциялық баспа орталығында теріліп, беттелді.

ИП «Старков С.А.»

баспаханасында басылды.

Мекен жайы: Ақмола облысы, Көкшетау қаласы,

Ауельбеков көшесі, 98.

Тел.: 8-716-2-25-14-90

Мекен-жайымыз: 090006, Орал қ., Н.Назарбаев даңғылы, 162, тел.: 50-94-45. Біздің сайт: www.wksu.kz, e-mail: orken.gazeti@mail.ru